

SOCIAL DEMOKRATEN

3 • SEPTEMBER 2020

TEMA:

VÆRDIG TILBAGETRÆKNING FOR ALLE

HENRIK DAM KRISTENSEN: VI SKAL VÆRE GLADE FOR DET SAMARBEJDEDE FOLKESTYRE

KV/RV21: RESTAURATØR VIL VÆRE S-BORGMESTER I VEJLE

6

TRYGHED I HELE DANMARK

Uanset hvor i Danmark man bor, har man ret til en tryk hverdag. Sådan lyder det fra justitsminister Nick Hækkerup, som blandt andet vil oprette 20 nye nærpolygonheder.

10

RESTAURATØR VIL VÆRE NY BORGMESTER I VEJLE

Mød Martin Sikær, som er Socialdemokratiets nye borgmestercandidat i Vejle Kommune. Han vil sætte en ny kurs i kommunen med fokus på velfærd.

14

TEMA: RET TIL TIDLIG TILBAGETRÆKNING

Socialdemokratiet har præsenteret sit forslag om en ny ret til tidlig pension. *Socialdemokraten* har mødt både beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard og flere af de lønmodtagere, det hele handler om.

24

VI SKAL VÆRE GLADE FOR DET SAMARBEJDE FOLKESTYRE

Folkestyret lever og har det godt, fortæller Folketingets formand, Henrik Dam Kristensen, der gør status efter et hektisk første år på posten.

- 3 Leder
- 4 Nyt fra Christiansborg
- 6 Tryghed i hele Danmark
- 9 Lovgivning skal understrege respekt for alle
- 10 KV/RV21: Restauratør vil være ny borgmester i Danmarks femtestørste kommune
- 12 Socialdemokrater til kamp for mere natur og biodiversitet
- 14 TEMA: Reportage: -Skal vi arbejde, til vi bliver syge?
- 18 TEMA: Her er S-forslag om tidlig tilbagetrækning
- 20 TEMA: -Vi drømmer jo alle om et godt seniorliv
- 22 DSU-klumme: »Arnes tur« handler om meget mere end tidlig pension
- 24 Folketingets tillidsrepræsentant: Vi skal være glade for det samarbejdende folkestyre
- 28 Efterlysning: Kender du et socialdemokratisk mindesmærke?
- 30 Nyt fra EU
- 34 Navne & noter
- 36 Velkommen til

Gratis medlemsblad for Socialdemokratiet. Ansvarshavende: Partisekretær Jan Juul Christensen. | **Levering og adresseændring:** Tina Christiansen, 33374126 eller medlem@socialdemokratiet.dk | **Til svagtseende:** Ønskes bladet tilsendt som lyd-cd, så kontakt Tina, 33374126. | **Design og grafisk produktion:**

OTW. | **Tryk:** Aller Tryk A/S. Fotos gengivet i bladet tilhører Socialdemokratiet, medmindre andet er angivet. | **Postadresse:** Christiansborg, Socialdemokratiet, 1240 København K, 72300800. | **Forside:** Blikkenslager Frank Rasmussen og beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard. Foto: Andreas Bro, Blik- og Rørbøjerforbundet. | **Næste nummer – nummer 4/2020 – 15. december. Deadline for redaktionelt stof er 10. november. Skal sendes til lars.wernblad@ft.dk.** Redaktionen påtager sig intet ansvar for materiale, som indsendes uopfordret. | **Annoncer:** Kontakt redaktionen. | **ISSN:** 0906-4613. Titel: *Socialdemokraten*.

STORE BESLUTNINGER SKAL TRÆFFES I EFTERÅRET

AF METTE FREDERIKSEN, FORMAND FOR SOCIALDEMOKRATIET

Kære socialdemokrat

Før folketingsvalget foreslog vi en ny ret til tidlig pension. Dengang sagde mange, at det ikke kunne lade sig gøre. Nu viser vi, at det kan det godt.

Vi har fremlagt vores forslag. Hvis du har arbejdet mere end 42 år når du fylder 61 år, så får du ret til tidlig pension i mindst 1 år. Arbejdsløshed på dagpenge tæller med. Det samme gør barsel. Deltid sidestilles med fuldtid. På den måde sikrer vi, at mænd og kvinder får reel lige adgang til ordningen.

Alle fortjener gode år på pension med tid til børn, børnebørn og fritidsinteresser. Også dem, der har været længst tid på arbejdsmarkedet, ofte i fysisk hårde job.

Nu forhandler vi med de andre partier. Jeg håber og tror, at vi får en aftale. Og jeg er glad for, at så mange af jer har været aktive med at tage del i kampagnen for budskabet.

I det hele taget er vi i gang med et travlt politisk efterår.

Vi ønsker mere politi, som er tættere på borgerne. Derfor har vi blandt andet foreslået 20 nærpoltistationer.

Og vi er i gang med genopretningen af økonomien. På en grøn, ansvarlig og retfærdig måde. For selvom Danmark har klaret sig bedre end frygtet, så er tusinder blevet arbejdsløse, og vores økonomi har fået det største økonomiske tilbageslag siden 2. verdenskrig.

Det afspejler vores finanslovsforslag. Vi prioriterer ganske mange penge til at kunne understøtte en retfærdig og grøn genopretning af økonomien, så vi kan få flere i arbejde.

Og så vi fortsætter den grønne omstilling.

Gennem investeringer, der udbygger Danmarks styrkepositioner.

I foråret tog vi de første skridt bl.a. med en grøn boligaftale og en energiaftale. Her besluttedes helt konkrete og kloge ting på den korte bane – udskiftning af oliefyr for at nævne et eksempel.

Men samtidig prioriterede vi penge, så vi kan udvikle fremtidens grønne teknologier – Power-to-X og fangst af CO₂.

Der venter flere store og svære beslutninger. Om omstilling af transportområdet, landbruget og en grøn skattereform. Det vil blive tydeligt, at der er forskellige veje til at nå vores ambitiøse mål. Og at det vil have store omkostninger for borgere, virksomheder og velfærd, hvis vi vælger at satse alt på de kortsigtede løsninger. Alt hvad vi på den korte bane kan gøre klogt, skal gøres.

Men vi når ikke vores klimapolitiske målsætninger uden nye værktøjer. Regeringens tilgang til den grønne omstilling er, at tidlige og ambitiøse investeringer i fremtidens klimaløsninger er den eneste bæredygtige vej til at nå vores mål. Vi foretager investeringerne, træffer beslutningerne og lægger de lange linjer nu, men vil først høste frugterne i de kommende generationer.

Sådan har vi socialdemokrater altid arbejdet. Ved – skridt for skridt – at udbygge vores samfund. 🌱

Mette Frederiksen
Formand for Socialdemokratiet

” Alle fortjener gode år på pension med tid til børn, børnebørn og fritidsinteresser. Også dem, der har været længst tid på arbejdsmarkedet, ofte i fysisk hårde job.

CHRISTIANSBORG NYT

GRATIS TANDPLEJE TIL SOCIALT UDSATTE

Foto: Claus Bech

Det var et stort socialt fremskridt, da et bredt flertal i Folketinget før sommerferien vedtog regeringens forslag om at indføre gratis tandpleje til socialt udsatte. I første omgang er forslaget målrettet hjemløse, både dem, der lever på gaden, og dem, som bor på herberger. Samtidig igangsættes der nu et større oplysningsarbejde for at nå ud til hjemløse.

Tænderne er nemlig et af de områder, hvor ulighed i sundhed slår tydeligst igennem, og hvor den høje brugerbetaling afholder mange fra at besøge tandlægen. – Vi skal bekæmpe ulighed i sundhed: 42 procent af socialt udsatte har færre end 20 tænder tilbage i munden – mod 5 procent af resten af befolkningen, lød det fra sundheds- og ældreminister **Magnus Heunicke**.

MERE HJÆLP TIL VOLDSRAMTE KVINDER

Regeringen har sammen med støttepartierne besluttet at oprette omkring 100 ekstra pladser på landets kvindekrisecentre. Det skal hjælpe kvinder, som udsættes for partnervold. Det er en markant stigning i forhold til i dag, hvor der findes cirka 600 pladser. Pengene skal fordeles til hele landet, så de kommer kvinder i alle dele af Danmark til gavn.

– Når en kvinde flygter fra et voldeligt forhold, må hun aldrig møde en lukket dør. Alt for mange kvinder betaler en høj pris for at vælge en forkert partner, og enkelte betaler den ultimative pris og bliver en del af drabsstatistikken. De kvinder skal hjælpes i tide, og derfor løfter vi antallet af pladser mærkbart og giver langt flere kvinder mulighed for at komme væk fra volden, fortæller social- og indenrigsminister **Astrid Krag**.

Foto: Aleksander Klug/Ritzau Scanpix

STORE GRØNNE AFTALER KOM I HUS

Kort før sommerferien landede to store klimaaftaler. De giver et vigtigt bidrag til den grønne omstilling. Først en bred aftale om at skabe en grøn, klimaneutral affaldssektor i 2030. Det betyder, at vi i fremtiden skal sortere og genanvende meget mere affald, mens meget mindre skal brændes af. Det vil også skabe nye arbejdspladser inden for cirkulær økonomi.

Kort efter fulgte endnu en aftale med markante investeringer i ny, grøn energi. Blandt andet etablering af verdens to første energier

og fremrykning af yderligere en havvindmøllepark. Der skal også investeres i CO₂-fangst og grønne brændstoffer, og grøn varme bliver billigere, mens sort varme bliver dyrere.

– Med etableringen af verdens to første energier og verdens største satsning på grønne brændstoffer tager Danmark for alvor globalt klimalederskab igen. Vi viser resten af verden, at klimahandling og økonomisk genopretning går hånd i hånd, lød det fra en glad klima- og energiminister, Dan Jørgensen.

FLERE PENGE TIL VELFÆRD TRODS CORONAKRISE

Coronakrisen må ikke betyde nedskæringer på den borgernære velfærd som daginstitutioner, hospitaler og ældrepleje. Derfor har regeringen aftalt med kommuner og regioner, at staten dækker de ekstra udgifter, som kommuner og regioner har haft til eksempelvis indkøb af værne-midler eller ekstra rengøring på skoler og i daginstitutioner.

Samtidig får kommuner og regioner til næste år flere milliarder ekstra til velfærd. Det betyder, at velfærden kan følge med, når der bliver flere ældre, og når udgifterne til eksempelvis medicin i sundhedsvesnet stiger. Kommuner og regioner får også mulighed for at bruge flere penge på at bygge og renovere.

– Det vil skabe aktivitet og arbejdspladser og bidrage til at få hjulene i gang igen og Danmark gennem krisen. Og samtidig er det en helt oplagt ramme for at skabe bedre fysiske rammer for den service, vi giver borgerne, sagde finansminister **Nicolai Wammen**.

NU BLIVER DET MERE ATTRAKTIVT AT OPKVALIFICERE SIG

Danmark har brug for mere faglært arbejdskraft. Flere skal opkvalificeres fra faglært til ufaglært. Særligt i lyset af coronakrisen, hvor mange ufaglærte har mistet deres arbejde. Derfor har regeringen fået vedtaget et forslag om, at ufaglærte over 30 år kan tage en erhvervsuddannelse på 110 procent af deres dagpengesats.

– Arbejdsløshed er ikke den enkeltes problem. Det er et fælles problem. Derfor er jeg glad for, at et bredt flertal i Folketinget er enige om at investere i mennesker

frem for at svinge pilsken over de desværre mange danskere, der har mistet deres arbejde under coronakrisen. En situation, der kalder på hurtig handling og en ny opskrift end de nedskæringer, vi så efter finanskrisen. Med denne aftale går vi en anden vej og hæver dagpengene, når man starter på skolebænken, siger beskæftigelsesminister **Peter Hummelgaard**.

Foto: Statsministeriet

TREPARTSAFTALE SKAL HJÆLPE LÆRLINGEOMRÅDET

Lærlingeområdet har været hårdt ramt af coronakrisen. Regeringen har indgået en aftale med arbejdsgiverne og fagbevægelsen, som sikrer flere penge til lære- og elevpladser og samtidig støtter op om virksomhederne.

Aftalen betyder blandt andet, at der indføres løntilskud for private virksomheder, der har lærlinge eller vil ansætte lærlinge. Der indføres højere lønrefusion under skoleophold for både offentlige og private arbejdsgivere, og der afsættes penge til at styrke skolepraktikken.

– Vi er blevet enige om en meget vigtig og omfattende aftale, som først og fremmest holder hånden under lærepladsområdet og dermed de mange elevers videre uddannelse i den akutte situation, vi står i. Samtidig belønner vi målrettet de virksomheder, som løfter deres ansvar ved at tage erhvervsuddannelseselever i lære, lød det fra børne- og undervisningsminister **Pernille Rosenkrantz-Theil**.

Der er i alt sat over fem milliarder kroner af, som kommer fra en opsparring i Arbejdsgivernes Uddannelsesbidrag (AUB).

TRYGHEDEN FØRST I HELE DANMARK

Der er blevet centraliseret for meget inden for politiet de seneste mange år. Sådan lyder det fra justitsminister Nick Hækkerup, som med et nyt udspil vil sikre mere synligt lokalpoliti. Blandt andet skal der oprettes 20 nye nærpoltienheder over hele landet.

Vi skal kunne både det nære og det svære. Sådan lyder justitsminister Nick Hækkerups korte opsummering af udspillet "Tryghed først", som er regeringens bud på en ny fireårig aftale for politiet, der bliver en af regeringens hovedopgaver i løbet af efteråret.

Selvom det danske politi ofte får ros og generelt nyder stor tillid i befolkningen, så er der også udfordringer. Mange føler, at politiet er kommet for langt væk i hverdagen, og en tilfredshedsundersøgelse viser, at kun 6 ud af 10 kriminalitetsramte borgere er tilfredse med den behandling, de får af politiet.

Samtidig bliver noget af kriminaliteten endnu mere kompleks og kræver endnu mere specialisering. Det er de forskellige krav til fremtidens politi, Nick Hækkerup forsøger at løfte med det nye udspil.

VIL BRINGE NÆRHEDEN TILBAGE

Politiet er over de seneste år blevet mindre synligt i mange dele af landet. En række lokalstationer er blevet nedlagt eller har fået deres åbningstid kraftigt indskrænket. Dermed har politiet oplevet samme udvikling, som også kendes fra uddannelsesområdet, sundhedsområdet og en række andre områder, hvor lokale tilbud er blevet nedlagt og erstattet af mere centralisering. En udvikling, som Socialdemokratiet allerede før folketingsvalget varslede et opgør med.

Sammen med Lars Løkke Rasmussens kommunalreform, der trådte i kraft i

2007, fremhæves politireformen fra 2006 ofte som en årsag til den udvikling. Her blev 52 politikredse erstattet af blot 14, og mange steder må man nu se langt efter politiet. Lidt for langt, hvis det står til Socialdemokratiet. I dag findes der i hele Danmark eksempelvis kun 41 lokalstationer, som har en åbningstid på mere end ti timer om ugen. Det er for lidt, mener Nick Hækkerup:

– Erkendelsen er, at der er sket for meget centralisering over de seneste år. På alle mulige måder har man regnet sig

frem til, at det var bedre at løse opgaverne centralt. Men i alle Excel-regnearkene er der tabt noget nærhed, noget synlighed og en forbindelse og kontakt til borgerne. For det har en kæmpe værdi, at man som borger kan gå ned og tale med en betjent, som har en forståelse for de lokale forhold. Eller at det lokale politi er til stede ved havnefesten, hvor der før har været problemer. Med det her udspil vil vi gerne tage det første skridt hen mod at bringe nærheden tilbage.

Derfor skal der med udspillet opret-

Statsminister Mette Frederiksen besøgte Køge Lokalpolitistation torsdag den 27. august 2020. Regeringen har lanceret et udspil til en flerårsaftale for politiet og i den anledning får statsministeren en rundvisning på stationen og følger en gående patrulje.

Foto: Liselotte Sabroe/Ritzau Scanpix

Justitsminister Nick Hækkerup fremlægger regeringens udspil på et pressemøde.

tes 20 nye nærpoltienheder fordelt over hele landet. De skal være bemanded med mindst fem politibetjente og have åbent mindst 15 timer om ugen, hvor borgerne kan henvende sig. Fra stationen skal betjentene også patruljere og være en del af gadebilledet, ligesom de skal samarbejde med skolen og kommunen. Nick Hækkerup tror på, at flere lokale betjente med et lokalt kendskab kan gøre meget for trygheden.

– Da jeg var borgmester i Hillerød, havde vi et boligområde med nogle problemer. Så indgik vi en aftale med politiet, som sendte en betjent derud. Han fik sit eget kontor og lærte både beboerne og deres børn at kende. Så når der var ballade eller blev malet graffiti, så vidste han godt, hvor han skulle gå hen. Det er dén nærhed, vi gerne vil prøve at bringe tilbage.

MERE TILLID TIL LOKALBETJENTE

For at sikre nok betjente til de nye lokalpolitienheder ønsker regeringen at gennemføre en reform af Rigspolitiet. Det betyder, at flere stillinger flyttes fra

det centrale Rigspoliti og ud til de enkelte kredse. I alt skal det nære politiarbejde styrkes med 300 flere politibetjente

Politireformen skal som nævnt ses om led i et større arbejde med at sikre et Danmark i bedre balance. Også på et andet område skal udspillet være forbillede for tiltag på andre områder. Statsminister Mette Frederiksen bebudede sidste år en reform af den offentlige sektor, hvor der blev ryddet ud i bureaukrati og unødvendig kontrol til fordel for mere tillid og ansvar til de offentligt ansatte. Det vil igen frigøre ressourcer til netop den borgernære velfærd. Det kommer også til at afspejle sig i den nye politiaftale, hvis det står til regeringen:

– Vi mener, at vi skal lade være med at detailstyre så meget og i stedet tro på, at politiet, som er uddannet til det, ved, hvordan tingene skal gribes an. Selvfølgelig skal vi have mål for politiet. Men vi må have tillid til, at når politifolkene kender lokalområdet, så er de nok bedre til at finde ud af, hvordan opgaverne skal løses, end vi er på Christiansborg.

NY NATIONAL EFTERFORSKNINGSENHED

Nick Hækkerup slår samtidig fast, at ”det nære” ikke kan stå alene. Der skal også fokus på ”det svære”. For samtidig med behovet for et politi, som er til stede lokalt, så står vi også over for kriminalitet, som bliver stadig mere kompleks og kalder på specialisering. Ikke mindst når det gælder økonomisk kriminalitet og it-kriminalitet.

– Meget af vores kriminalitet foregår på nettet, det er grænseoverskridende, og det er komplekst. Det kan være alt fra økonomisk kriminalitet som udbytteskat og hvidvask til krænkelser af børn. Derfor vil vi oprette en ny stor national efterforskningsenhed – du kan kalde det en 15. politikreds – med højt specialiserede efterforskere. Vi vil blandt andet foretage en patruljering på nettet, hvor politifolk er til stede i eksempelvis chatforums og holder øje med, om der foregår overgreb. Ligesom vi er til stede i gadebilledet, skal vi også være til stede på nettet.”

Som et sidste indsatsområde fremhæver Nick Hækkerup arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstiden i retssystemet, som er vokset betydeligt over de seneste år.

– Fra der foretages en anmeldelse, og til der falder dom, går der i dag praktisk taget ét år. Det er simpelthen for lang tid, både for ofrene og for retfærdighedsfølelsen. Derfor vil vi sikre flere ressourcer til at bringe sagsbehandlingstiden ned hos både politi og anklagemyndighed. For Nick Hækkerup er politireformen ikke blot et snævert retspolitisk tiltag. Et stærkt politi og retsvæsen er et helt centralt fundament for velfærdssamfundet. Så alle, uanset baggrund, kan leve i tryghed og har tillid til, at samfundet straffer dem, der bryder reglerne:

– Hvis vi ikke som samfund griber ind over for forbrydelser, så vil det være op til den enkelte selv at søge sin retfærdighed. Og så bliver det kun de ressourcestærke og dem, der er gode til at sætte deres vilje igennem, der oplever at få retfærdighed. Derfor er det utroligt vigtigt, at vi har et politi, som på vores alles vegne kan opklare forbrydelser og straffe forbrydere. Derfor er det så vigtigt, at vi har et politi, som er tilgængeligt for borgerne. Og derfor er det så vigtigt, at vi kan gribe ind over for de store komplekse sager, så vi har en tillid til, at også de helt store ”banditter i habitater” bliver retsforfulgt, slutter han. 🌸

Genstart hele Danmark

Da vi tog hul på 2020, var det i troen på endnu et år med samfundsøkonomisk vækst og udvikling. Så blæste coronakrisen ind over verden og efterlod et forandret Danmark. Men krisen rummer også muligheden for forandring. En ansvarlig genopretningspolitik skal holde hånden under arbejdspladser og velstand i alle dele af landet. Ikke mindst i de danske landdistrikter, hvor

skrøbeligheden over for kriser desværre er større end i byerne. Læren fra finanskrisen i 2008 er nemlig, at en økonomisk nedtur rammer hårdest i landdistrikterne. Det må ikke ske igen. Et lille land som Danmark kan ikke leve med store regionale forskelle i den økonomiske udvikling. Derfor har Landdistrikternes Fællesråd og Landbrug & Fødevarer i fællesskab lanceret et udspil med 29 konkrete forslag til, hvordan

hele Danmark kommer godt videre. Fordi vi skal have noget at leve for, men også noget at leve af.

Anne Lawaetz Arhning
adm. direktør, Landbrug & Fødevarer

Steffen Damsgaard
formand, Landdistrikternes Fællesråd

Læs hele udspillet på www.lf.dk
og www.landdistrikterne.dk

LOVGIVNING SKAL UNDERSTREGE RESPEKT FOR ALLE

Selvom Danmark på mange måder har været et foregangsland, når det kommer til at sikre rettigheder for LGBTI-personer, så er der stadig plads til forbedringer. Sådan lyder det fra Mogens Jensen, der er minister for fødevarer, fiskeri og ligestilling og minister for nordisk samarbejde.

Han har derfor stået i spidsen for et omfattende arbejde, hvor en arbejdsgruppe med repræsentanter for 12 forskellige ministerier har gennemgået lovgivningen på en lang række områder – fra retsomsrådet til social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet. Resultatet er 10 konkrete forslag, som skal sikre bedre muligheder og rettigheder for LGBTI-personer.

– Det skal gøres tydeligt i vores lovgivning, at Danmark er et samfund, hvor der skal være plads til forskellighed. Og det skal understreges, at Danmark er et samfund, hvor alle mennesker er ligeværdige og mødes med respekt. De forslag, vi har lagt frem, vil gøre en stor forskel for mange homo- og biseksuelle, trans- og interkønnede, slår Mogens Jensen fast.

HVER TREDJE HAR OPLEVET DISKRIMINATION ELLER CHIKANE

Udspillet blev præsenteret i forbindelse med Pride-ugen. Selvom Pride-ugen på grund af coronakrisen var lidt mere afdæmpet end normalt, så blev mangfoldigheden fejret med en række arrangementer. Og for første gang nogensinde vajede Regnbueflaget fra flagstængerne på Christiansborg.

Normalt bryster vi os i Danmark af at være et foregangsland, når det kommer til at give rettigheder og muligheder for LGBTI-personer. I 1989 blev Danmark det første land i verden, som gav homoseksuelle par mulighed for at indgå registreret partnerskab.

Men statistikken fortæller også en anden historie. Næsten hver tredje danske LGBTI-person har oplevet diskrimination

eller chikane inden for det seneste år. Og hvert år udsættes op mod 2.700 personer for vold, fordi de er homoseksuelle eller transkønnede. Tallene viser også, at LGBTI-personer har højere risiko for mistrivsel og selvmord end resten af befolkningen.

– Det viser, at der er behov for, at vi bliver ved med at kæmpe for ligestilling og anerkendelse af alle køn og seksualiteter. Og at vi hele tiden ser på, om vores lovgivning skal ændres, så vi sikrer reel mulighed for, at du kan leve som den, du er. Derfor vil vi indføre et tydeligt forbud mod diskrimination og hadforbrydelser over for homo- og biseksuelle, trans- og interkønnede, uanset om det er på arbejdspladsen eller andre steder i vores samfund, fortæller ministeren.

STILLER SIG PÅ BØRNENES SIDE

Et andet konkret forslag går på at give børn og unge under 18 år mulighed for juridisk kønsskifte, hvor de får tildelt et nyt CPR-nummer, som er i overensstemmelse med det køn, de opfatter sig som. I dag kan personer under 18 år skifte fornavn og få behandling i sundhedsvæsenet. Men når det kommer til juridisk kønsskifte, er aldersgrænsen på 18 år, og det vurderes at ramme mellem 100 og 200 børn og unge årligt.

– Med det her forslag stiller vi os på børnenes side, fordi vi hjælper en gruppe børn og unge, som i forvejen kan have det svært. CPR-nummeret har betydning for, hvordan andre ser på én, eksempelvis i mødet med det offentlige. Jeg tror, at børn og forældre bedst kan afgøre, hvad der er rigtigt for barnet. Desuden har en ændring i personnummeret ingen betydning for andre og kan let omgøres, hvis man senere i livet ombestemmer sig, forklarer Mogens Jensen. 🌈

Regeringen har fremlagt et udspil med 10 konkrete forslag, som skal sikre bedre rettigheder og muligheder for LGBTI-personer i Danmark.

FAKTA: HER ER DE TI FORSLAG

1. Styrket beskyttelse mod forskelsbehandling og chikane på grund af seksuel orientering uden for arbejdsmarkedet.
2. EksPLICIT forbud mod forskelsbehandling og chikane af trans- og interkønnede uden for arbejdsmarkedet.
3. EksPLICIT forbud mod forskelsbehandling og chikane af trans- og interkønnede inden for arbejdsmarkedet.
4. EksPLICIT beskyttelse af trans- og interkønnede i forhold til hadforbrydelser og hadfulde ytringer.
5. Det skal være lettere at ændre fornavn, så det stemmer overens med ens kønsidentitet.
6. Transkønnede bliver forældre i overensstemmelse med deres juridiske køn.
7. Smidiggørelse af registrering af medmoderskab, så der ikke længere er krav om deltagelse af en sundhedsperson.
8. Transkønnede børn og unge skal have mulighed for ændring af juridisk køn (personnummer mv.).
9. Refleksionsperioden ved ændring af juridisk køn for personer over 18 år afskaffes.
10. Det skal være muligt at få X i passet for interkønnede og personer, der ikke fast identificerer sig som værende mand eller kvinde, samt for personer under 18 år.

LGBTI-PERSONER

LGBTI er en forkortelse for lesbiske, bøsse (gays), biseksuelle, trans- og interkønnede.

NU STARTER FORBEREDELSENE TIL KV/RV21

- Der er halvandet år til det næste kommunal- og regionsrådsvalg, som finder sted 16. november 2021.
- Det er nu, der skal findes kandidater og udarbejdes valggrundlag rundt om i landet.
- I de kommende numre vil *Socialdemokraten* derfor fortælle om nye og anderledes måder at gribe opgaverne an på fra forskellige dele af landet.

RESTAURATØR VIL VÆRE NY BORGMESTER I DANMARKS FEMTESTØRSTE KOMMUNE

Den kommunale velfærd skal styrkes. Det gavner ikke kun borgerne, men også virksomhederne. Sådan lyder det fra Martin Sikær, der efter næsten tyve år som erhvervsdrivende nu skal forsøge at erobre borgmesterkæden i Vejle.

Vejle overhalede tidligere på året Esbjerg som Danmarks femtestørste kommune. Dermed er Vejle også den største kommune i landet, som ikke er ledet af en socialdemokrat. Men det vil Socialdemokratiets nye spidskandidat i Vejle, Martin Sikær, lave om på, når der næste år skal være kommunalvalg.

Han har mere end ti års erfaring i byrådet, og under coronakrisen blev han under en urafstemning valgt til partiets spidskandidat, som næste år skal udfordre den siddende Venstre-borgmester. Og han lægger ikke skjul på, at en stor del af valgkampen kommer til at handle om den borgernære velfærd:

– Når vi ser på den service, som leveres, så er der meget tilbage at ønske. Der er

blevet skåret på kernevelfærden gennem de sidste mange år, og derfor er der behov for at styrke velfærden hele vejen rundt. Vi har et stort efterslæb på ældrepleje og voksenhandicap, fortæller han.

– Selvfølgelig kommer vi ikke til at kunne rette op på det hele på én gang, men vi skal sætte en ny retning med en bedre balance mellem folks forventninger og så den service, som leveres, mener han.

Derfor er han også glad for, at den nye udligningsaftale sikrer flere penge til Vejle Kommune. De penge skal bruges til at sikre bedre velfærd. Også folkeskolen og SFO skal styrkes, efter en årrække hvor flere og flere af kommunens børn er skiftet til privatskole.

– Vi har mange, som vælger privatskole, fordi prisen for at have børn i folkeskole og SFO i dag er næsten lige så høj som prisen for at have børn i privatskole. Vi vil gerne stå på mål for en stærk folkeskole og SFO, især for dem, som ikke har en naturlig støtte hjemmefra, fortæller han.

Vejle har i mere end ti år været borgerligt styret. Socialdemokraten Leif Skov var den første borgmester for den nye Vejle Kommune, der blev dannet i 2007 efter kommunalreformen. Men siden 2009 har Venstre siddet på borgmesterposten. Og selvom Socialdemokratiet ved det seneste valg i 2017 igen blev det største parti, så lykkedes det Venstre at fastholde borgmesterposten med en smal konstitutionsaftale.

AFLØSTE FAR I BYRÅDET

Det politiske engagement har Martin Sikær ikke fra fremmede. Hans far, Peter Sikær, var gennem en lang årrække et fremtrædende socialdemokratisk byrådsmedlem i Vejle. Han stoppede ved valget i 2009, samme valg, hvor Martin Sikær for første gang kom i byrådet.

Alligevel adskiller hans baggrund sig fra mange andre socialdemokratiske kandidater. Han har siden 2001 været selvstændig erhvervsdrivende og ejer og driver i dag to caféer i en gammel købmandsgård i det centrale Vejle. Selv ser han dog en

MARTIN SIKÆR

- Født 6. marts 1972.
- Uddannet lærer, men har siden 2001 været selvstændig erhvervsdrivende.
- Ejer og driver caféerne Conrads Cafe & No. 14 Vinbar i Vejle.
- Medlem af byrådet siden 1. januar 2010.

tydelig kobling mellem at være erhvervsdrivende og at være politiker:

– Jeg er ikke så meget bundet af en økonomisk bundlinje, som jeg er bundet af, at folk får de bedste muligheder for at lykkes. Jeg er ikke i opposition til mine medarbejdere – vi er fælles om at drive en virksomhed og har en fælles interesse i, at der kommer gæster i vores gård. Så den tanke, jeg lægger for dagen, når jeg driver restauration, går godt i tråd med den tanke, jeg lægger for dagen, når jeg er politiker.

GOD VELFÆRD KAN GAVNE VIRKSOMHEDERNE

Med sin erhvervs erfaring har Martin

Sikær også et ønske om at gøre Vejle til en mere erhvervsvenlig kommune. Men ikke efter den borgerlige opskrift, hvor der kun fokuseres snævert på kommunernes skatter og afgifter. Det skal også handle om værdien af eksempelvis gode skoler og børnehaver.

– Vejle Kommune ligger i et vækstområde, men det udnytter vi langt fra nok i dag. Venstre er for eksempel meget optaget af, at vi ligger højt på Dansk Industris liste over erhvervsvenlige kommuner. Det er jeg meget lidt optaget af, for den liste måler jo kun på nogle parametre, som en interesseorganisation har opstillet. Jeg tror, at det vigtigste for en virksomhed er, at dens medarbejdere trives, og at deres børn trives i en god skole eller børnehave. Så kan de nemlig også yde mere på arbejde.

Som et eksempel på den skæve prioritering nævner han afskaffelsen af den såkaldte dækningsafgift, som virksomhederne betalte til kommunerne: – Det kostede rigtig mange penge for kommunen, som vi har skullet finde andre steder. Men jeg tror, det er forsvindende få af vores virksomhedsejere, der overhovedet har opdaget, at den er blevet fjernet, mener han.

De mange år som erhvervsdrivende har også givet ham stor ledelseserfaring. Ikke mindst når det kommer til at få forskellige faggrupper til at arbejde sammen. Det vil også være en stor fordel som borgmester, mener han:

– Række man ud efter en borgmesterpost, skal man have nogle gode lederevner. Jeg ved, hvad jeg kan, men jeg ved også, hvad jeg ikke kan, og hvor jeg skal lytte til folk, der ved mere end mig. Jeg er til gengæld god til at få folk til at samarbejde. Jeg har været 20 år i restaurationsbranchen, og der er nok ikke nogen faggrupper, som hader hinanden mere end tjenere og kokke. Så når man er i stand til at få de to faggrupper til at arbejde sammen, så tror jeg også, at jeg kan få et godt samarbejde op at køre i byrådet, slutter han. 🍷

Naturen og biodiversiteten i Danmark er under pres. Heldigvis kan der gøres meget lokalt for at skabe et mere mangfoldigt dyre- og planteliv. Nyt idékatalog har samlet en lang række gode forslag.

SOCIALDEMOKRATER TIL KAMP FOR MERE NATUR OG BIODIVERSITET

Hillerød er en græsplæne forvandlet til en blomstereng. Græsset er højt, blomsterne står i fuldt flor, og det summer af insekter. Det skyldes dog ikke, at kommunen har sparet klipningen væk. Det urørte område er en del af et naturprojekt, som skal sikre et mere mangfoldigt dyre- og planteliv.

– Vi startede med en lang proces, hvor vi involverede både borgere, virksomheder og foreninger. Det har været med til at skabe en bevidsthed og et ansvar hos borgerne, og nogle af vores store virksomheder har faktisk også taget det til sig. Folk har taget godt imod det, og der er ikke nogen, som har klaget over, at græsplænerne ikke er blevet slået. Det ser jo også rigtig smukt ud, når det hele blomstrer, fortæller Louise Colding, der er formand for kommunens natur-, miljø- og klimaudvalg.

Forslaget om at lade naturen vokse vildt, også kendt som »Vild med vilje«, er blot et af mange forslag, der har fundet vej til et nyt Idékatalog. Arbejdet blev skudt i gang med en stor konference på Christiansborg den 1. februar, hvor Socialdemokratiets miljøordfører, Mette Gjerskov, havde samlet 150 socialdemokrater under overskriften »Alle giver en hånd«.

Med deltagelse af miljøminister Lea Wermelin og naturvejleder Vicky Knudsen blev det ivrigt diskuteret, hvordan lokale tiltag kan være med til at styrke natur og biodiversitet. Efterfølgende blev de mange gode forslag samlet i et idékatalog, som partiforeninger kan lade sig inspirere af.

Naturen er under et enormt pres. Flere dyre- og plantearter er i tilbagegang. På blot 40 år har vi eksempelvis mistet næsten tre millioner fugle. Hvis vi virkelig vil gøre en forskel, skal vi alle trække i

Naturformidler Vicky Knudsen (tv), Mette Gjerskov og miljøminister Lea Wermelin (th) ved konferencen om natur- og biodiversitet på Christiansborg.

samme grønne retning – både os i Folketinget og hjemme lokalt. Corona lagde alle forårets aktiviteter ned – men har samtidig fået endnu flere danskere ud i naturen. Vi har et vigtigt arbejde foran os, så vi kan stoppe den krise, vores natur er i, fortæller Mette Gjerskov.

Mette Gjerskov håber, at det vil blive brugt flittigt rundtomkring i partiforeningerne: – Konferencen har vist, at det lokale engagement er til stede for fuld udblæsning. Vi socialdemokrater vil vise, at vi er grønne. Med idékataloget kan man som partiforening finde inspiration til lokale initiativer til gavn for naturen og biodiversiteten. Det kan være en havevandring, et samarbejde med lokale ildsjæle eller et særligt fokus på naturen frem mod kommunal- og regionsrådsvalgene i 2021. 🍓

FIRE FORSLAG TIL AT STYRKE DET LOKALE FOKUS:

- Afholde lokale borgermøder om grøn politik.
- Samarbejde med lokale grønne ildsjæle.
- Opstille og arbejde for grønne kandidater til næste års kommunalvalg.
- Mere økologi og mindre sprøjtegift i kommunens offentlige køkkener.

BLIV NATURAKTIVIST!

Du kan finde hele idékataloget med i alt 30 ideer på Facebookgruppen »Alle giver en hånd – socialdemokrater for natur og biodiversitet«. Gruppen har allerede over 350 medlemmer, der er optaget af at diskutere natur og biodiversitet og løbende opdatere med gode, lokale forslag.

DANMARK TILBAGE TIL *fremtiden*

TOPMØDET 2020 **LIVE**

Kig med til DI Topmødet 2020

Intet er, som det plejer i år. Derfor bliver DI's traditionsrige Topmøde til et kort og dynamisk show, som vi livestreamer fra Industriens Hus.

Så hvis du er til talkshows, debatprogrammer og nyhedsmagasiner, skal du glæde dig til DI Topmødet LIVE 2020.

På årets Topmøde diskuterer vi, hvordan vi bringer Danmark tilbage efter corona. Men ikke tilbage til det, der var. Vi skal tværtimod bruge coronakrisen til at finde ud af, hvad vi vil leve af i fremtiden – og ikke mindst hvordan vi vil leve.

Tid: Tirsdag den 29. september kl. 13.00 – 14.30

Sted: di.dk/topmødet og DI's Facebook.

DER ER MANGE FORDELE VED ET ONLINE TOPMØDE

- ✓ Du behøver ikke at stryge dit tøj
- ✓ Du behøver ikke at bruge tid på transport
- ✓ Du behøver ikke at sætte din telefon på lydløs
- ✓ Du kan dele, like og kommentere hele vejen igennem
- ✓ Du kan sætte showet på pause, hvis du skal på toilettet
- ✓ Du kan invitere venner, familie og kollegaer til at se med
- ✓ Du kan streame showet igen og igen og igen – ligesom dine favoritserier

D

I

-SKAL VI AL TIL VI BLIVER SYC

En ny ret til tidlig tilbagetrækning handler om både retfærdighed, værdighed og respekt, lyder det fra beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard. Socialdemokraten tog med på besøg på en byggeplads på Amager.

Mange af håndværkerne nikker ja til spørgsmålet om, hvorvidt de har taget smertestillende medicin for at passe deres arbejde. – Det er jo ikke hver dag. Men sådan et par gange om ugen. Nogle gange tager jeg også noget for at forebygge, at jeg får ondt, fortæller en fra sjakket.

Socialdemokraten er taget med beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard på besøg på en byggeplads ved Ørestaden i København, hvor håndværkere er i gang med at opføre 55.000 kvadratmeter nye kontorer og et nyt strøgmiljø.

Det er en af årets varmeste dage, og selvom klokken ikke er meget over otte, er temperaturen allerede høj. Det bliver ikke bedre af, at man på byggepladsen skal være iført både hjelm, handsker og tunge sikkerhedssko.

I dagene forud for besøget har debatten om en ny ret til tidlig tilbagetrækning endnu en gang fyldt massivt i medierne. Borgerlige politikere, interesseorganisationer og tænketanke har forsøgt at overbevise om, at der slet ikke er brug

Beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard (th) i samtale med blikkenslager Frank Rasmussen (tv) og Henrik W. Petersen, forbundsformand for Blik- og Rørarbejderforbundet.

ARBEJDE, GE?

FOTO: ANDREAS BRO, BLIK- OG RØRARBEJDERFORBUNDET

for sådan en rettighed. Derfor er Peter Hummelgaard taget ud for at møde nogle af dem, det hele handler om: Hårdtarbejdende lønmodtagere, der er kommet tidligt ud på arbejdsmarkedet og har en hverdag med mange løft og ubekvemme arbejdsstillinger.

– For os handler det om tre ting. Det handler om retfærdighed, så de, der har været mange år på arbejdsmarkedet, kan trække sig tilbage, før de bliver helt nedslidte. Det handler om værdighed, så folk selv får mulighed for at sige stop. Og det handler om respekt – respekt for, at vores arbejdsliv er forskelligt, og at der er nogle, som har et længere og hårdere arbejdsliv end andre, slår Peter Hummelgaard fast.

STORE FORSKELLE I VORES ARBEJDSLIV

Socialdemokratiet fremlagde tilbage i januar 2019 et forslag om en ny ret til tidlig tilbagetrækning. Forslaget skulle rette op på den skævhed, der ligger i, at der er stor forskel på, hvornår vi kommer ud på arbejdsmarkedet, hvad det er for et arbejdsliv, vi lever, og hvor mange år vi kan se frem til på pension.

Mens dem med lange uddannelser typisk først træder ind på arbejdsmarkedet i midten eller slutningen af 20'erne, så er andre gået direkte ud på arbejdsmarkedet efter folkeskolen. Typisk med fysisk hårdt arbejde. Samtidig viser undersøgelser, at ufaglærte mænd lever knap otte år kortere end mænd med en lang, videregående uddannelse. Tidligere fandtes efterlønnen som en mulighed for at trække sig tidligt tilbage. Men efterlønnen blev de facto afskaffet i Lars Løkke Rasmussens tid som statsminister.

En konkret model for en ny ret til tidlig tilbagetrækning skulle have været fremlagt i foråret. Men på grund af coronakrisen blev den udskudt til umiddelbart efter sommerferien. Både statsminister Mette Frederiksen og beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard har gentagne gange slået fast, at nok er forslaget udskudt – men det er ikke aflyst.

DET HANDLER OM AT HAVE EN SIKRING

Frank Rasmussen er 49 år, blikkenslager

- Det handler om retfærdighed, så de, der har været mange år på arbejdsmarkedet, kan trække sig tilbage, før de bliver helt nedslidte.

og arbejdsmiljørepræsentant på stedet. Han er glad for, at regeringen vil indføre en ny ret til tidlig tilbagetrækning. Men faktisk håber han slet ikke, at han selv får brug for at trække sig tilbage før tid:

- Jeg har ikke noget ønske om at skulle trække mig tidligt tilbage. Jeg har kollegaer, der stadig arbejder, når de er 69-70 år. Økonomisk giver det jo mere at være i arbejde, og så er der også alt det sociale. Men jeg vil være glad for at have muligheden, hvis det skulle blive nødvendigt. For det er ikke rimeligt, at man skal bæres hjem, når man en dag skal stoppe.

Det er Blik- og Rørarbejderforbundet, som har arrangeret dagens rundvisning. Fagforbundet organiserer knap 10.000 medlemmer inden for blandt andet VVS-området. Og Frank Rasmussens holdning svarer til den, man møder mange andre steder, fortæller forbundsformand Henrik W. Petersen:

- For vores medlemmer handler det om at have en sikring. At de ved, de kan trække sig tilbage, hvis det bliver nødvendigt. Og at det bliver en retting, så man

ikke skal op til en læge og have et kryds, før man kan blive godkendt. Jeg har indtil nu ikke mødt én eneste, som ønskede at komme på sådan en ordning, medmindre det er nødvendigt. Mange af vores medlemmer har fornuftige lønindkomster, og de går jo ikke ned på en lavere ydelse for sjovs skyld.

Han ryster derfor også på hovedet ad dem, som kritiserer det socialdemokratiske forslag for at »trække raske mennesker ud af arbejdsmarkedet«:

- Jeg kunne godt tænke mig at vide, om det så betyder, at vi skal arbejde, til vi bliver syge? Det er jo helt absurd. Det er jo netop det, der er meningen med en værdig tilbagetrækning: At du får mulighed for at trække dig tilbage, før du bliver syg og er kørt fuldstændig ned.

FORSKELLIGE OPFATTELSER AF NEDSLIDNING

Peter Hummelgaard er enig: - Det skal jo ikke være sådan, at du kun kan forlade arbejdsmarkedet før tid, hvis du enten har tjent så meget, at du selv kan betale for din pension, eller er slidt helt ned under sokkeholderne. Ingen af de to muligheder er et velfærdssamfund værdigt.

Ifølge Peter Hummelgaard foregår der også en politisk kamp om, hvad det i det hele taget vil sige at være nedslidt. Og her har den socialdemokratiske regering en helt anden opfattelse end den, man finder blandt flere borgerlige partier og tænketanke:

- Der er helt klart forskellige opfattelser af, hvad det vil sige at være nedslidt. Mange borgerlige mener jo, at man først er nedslidt, når man er så syg, at man ikke kan arbejde. Men når jeg taler om nedslidning, så handler det om den gradvise nedslidning, der sker dag for dag, så man kan mærke det, hver dag man går på arbejde, siger Peter Hummelgaard.

Derfor er det også helt utilstrækkeligt, når borgerlige partier mener, at opgaven med at hjælpe de nedslidte er løst med den såkaldte seniorpension, som kun gives til dem, der er så syge, at de højst kan arbejde to dage om ugen.

MANGE TAGER PILLER

Det har alle dage været et hårdt arbejde at være VVS'er eller blikkenslager. I dag er der kommet maskiner, som kan klare nogle af opgaverne, der er kommet bedre værktøj, og der er kommet mere fokus på at undgå tunge løft og ubekvemme

arbejdsstillinger. Arbejdspladsen har sågar hyret en fysioterapeut, som har fulgt med rundt og er kommet med forslag til, hvordan arbejdet kan udføres på måder, så det slider mindre på kroppen.

– Arbejdsmiljøet er da blevet bedre med årene. Men der er stadig mange vrid og løft, hvor vi ikke kan bruge hjælpemidler. Og så er tempoet blevet skruet op inden for byggeriet. Vi skal arbejde hurtigere i dag end tidligere, fortæller Frank Rasmussen. – Jeg har selv nogle skavanker i nakken, ryggen og fingrene. Noget af det er slitage, og noget er måske, fordi jeg har taget lidt forkert fat. Så vi bliver nedslidte, det er der ingen tvivl om.

Han er langtfra den eneste, som oplever skavanker. – Jeg ved, at over halvdelen i sjakket spiser smertestillende piller. Mange af dem er jo nogle gamle drenge. Men de er glade for deres arbejde, fortæller han.

Henrik W. Petersen supplerer: – Hvis du ser et VVS-sjak møde ind om morgenen, så tror du, at det er et rugbyhold, med alle de armbind og knæbind, de skal have på.

FLYTTEDE FEM TONS RØR

Det bekræftes, da vi kort efter møder hans sjak på tredje sal i den bygning, hvor de arbejder. Udsigten over Amager er flot fra den endnu kun halvfærdige bygning. Men netop den halvfærdige bygning minder os også om, at sjakket arbejder i al slags vejr. I dag bliver det stegende varmt, og om seks måneder kan der være isnende koldt. Det sætter sig spor i kroppen.

Skulle nogen være i tvivl om, hvorvidt det stadig er hårdt arbejde at være blikkenslager, så er det bare at kaste et blik på de fem tons rør, der lige er slæbt på

plads. Sjakket har da også kun en spredt latter tilovers for spørgsmålet om, hvorvidt man kan blive nedslidt af at være blikkenslager efter mange år på arbejdsmarkedet. Flere fortæller, at de tager piller for at gå på arbejde.

Men de er også enige med Frank Rasmussen i, at muligheden for tidlig tilbagetrækning ikke er noget, de vil bruge, medmindre kroppen bliver så slidt, at det bliver nødvendigt. – Vi har det godt socialt, og det er rart at komme på arbejde. Faktisk ved jeg slet ikke, hvad jeg skal lave, når jeg har en fridag, som en af dem formulerer det. 🍷

LAD OS SAMMEN KÆMPE FOR ET BEDRE ARBEJDSMILJØ

*Så vi alle kan
holde længere
på jobbet*

Dårligt Arbejdsmiljø handler ikke kun om kemikalier, ulykker og tunge løft.

Mange kvinder bliver slidt ned og får arbejdsskader, når de passer deres job. Det gælder blandt andet frisører og veterinærsygeplejersker.

Hvorfor bliver frisørers muskelskeletbesvær ikke anerkendt som arbejdsbetingede lidelser, selvom kroppen tager skade af stå op med arme og skuldre løftet dagen lang, når frisøren klipper, farver og tørrer vores hår?

Hvorfor har veterinærsygeplejersker i modsætning til hospitalsansatte ikke krav på at kunne forlade rummet eller blive beskyttet med halskrave, når vores kæledyr skal røntgenfotograferes?

Jeg står op hele dagen og har altid ondt i armene, ryggen og benene. Jeg er glad for mit fag, men jeg tror ikke, jeg kan holde lang tid i jobbet.

Jeg elsker dyr, men jeg er bange for at tage skade af røntgenstråler. Bare jeg kunne blive beskyttet af en halskrave.

En del af
**SERVICE
FORBUNDET**

Foto: Keld Nannoft

BESKÆFTIGELSESMINISTEREN OM TIDLIG PENSION

Socialdemokratiet har fremlagt sit bud på en ny ret til tidlig pension. Socialdemokraten har mødt beskæftigelsesministeren for at blive klogere på modellen.

Er du kommet tidligt ud på arbejdsmarkedet, skal du også have mulighed for at trække dig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet. Sådan lyder det fra beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard, der netop har fremlagt regeringens forslag om en ny ret til tidlig pension. En model, som giver danskere ret til at gå 1, 2 eller 3 år tidligere på pension, hvis de som 61-årige har været mindst 42, 43 eller 44 år på arbejdsmarkedet.

Men hvorfor har regeringen valgt lige præcis den model? Og hvad siger beskæftigelsesministeren til kritikken fra de borgerlige partier, som mener, at ordningen vil sende raske mennesker på pension? Det har *Socialdemokraten* spurgt beskæftigelsesminister Peter Hummelgaard om.

Hvorfor er antallet af år på arbejdsmarkedet en god indikator for, om man er nedslidt?

– Vores mål har været, at mennesker, der har slidt og slæbt, siden de var ganske unge, kan få ret til en værdig tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet. Vi kan se, at 9 ud af 10, der med vores model vil få ret til tidlig pension, er faglærte eller ufaglærte. Det er dem, der er kommet tidligst ud på arbejdsmarkedet og også har haft fysisk hårdt arbejde, og hvor mange går på arbejde med smerter. Vi kan eksempelvis se, at næsten to tredjedel af medlemmerne af Fødevareforbundet NNF's a-kasse vil kunne gøre brug af ordningen. Og vi må bare erkende, at arbejdsdagen for en slagter nu engang er hårdere end for mange af os, der har fået en lang uddannelse og først er kommet ud på arbejdsmarkedet i midten af 20'erne.

Nedslidte har jo allerede i dag mulighed for at komme på seniorpension – er det ikke godt nok?

– Vi synes, seniorpension er en fornuftig ordning, og den vil man selvfølgelig fortsat kunne gøre brug af. Men seniorpension er kun for dem, som allerede er så syge, at de ikke kan arbejde. Derfor kan vi også se, at langt, langt de fleste af dem, der får tilkendt seniorpension, kommer fra andre ydelser som eksempelvis sygedagpenge. Det er mindre end tre procent, der kommer direkte fra et arbejde. Derfor sagde vi før valget, at vi ud over en visitationsmodel til de nedslidte også har brug for en ny rettighed, så man kan trække sig tilbage direkte fra arbejdsmarkedet. Vel at mærke uden at nogen skal måle og veje, hvor meget du kan arbejde.

Både de borgerlige og nogle af erhvervsorganisationerne kritiserer regeringens udspil for at sende raske mennesker på pension i en tid, hvor vi har brug for hænder på arbejdsmarkedet?

– For det første er jeg helt uenig med dem, der mener, at man skal være syg eller slidt helt ned, før man skal have lov til at gå på pension. Vi vil netop sikre, at også dem med et langt arbejdsliv kan trække sig tilbage, mens de stadig har fysikken til at få nogle gode år på pension med børnebørnene. For det andet er det jo ikke sådan, at vi tvinger nogen til at gå på pension. Når jeg er rundt på arbejdspladser, så har jeg faktisk ikke mødt nogen, som ønsker at komme på tidlig pension, så længe hel-

bredet er i orden. Både fordi det er mere økonomisk attraktivt at arbejde, og fordi mange er glade for det sociale samvær med kollegaerne. Men folk vil gerne have den sikkerhed, der ligger i at kunne gå på pension, inden helbredet siger fra.

Før valget sagde I blandt andet, at mænd og kvinder skal have reel lige adgang. Hvordan har I taget højde for det i model-len?

– Det har været meget vigtigt for os, at mænd og kvinder har reel lige adgang. Og vi ved, at kvinder ofte har været dem, som har taget det største slæb på hjemmefronten, særligt i forbindelse med børnepasning, og derfor har været mere væk fra arbejdsmarkedet. Derfor siger vi, at barselsorlov selvfølgelig skal tælle med i opgørelsen af antallet af år på arbejdsmarkedet. Det samme skal deltidsarbejde, så længe det er over 18 timer om ugen.

I siger samtidig, at I står ved Velfærdsaftalen fra 2006, som hæver pensionsalderen i takt med levealderen. Hvordan hænger det sammen?

– Vi synes, det er rimeligt, at når vi lever længere, så skal vi også arbejde mere. Det

er jo også hele forudsætningen for, at vi har råd til alt det andet, vi gerne vil – flere penge til sundhed, uddannelse, ældrepleje, grøn omstilling og meget mere. Men når det er sagt, så byggede velfærdsaftalen netop på den forudsætning, at der var en efterlønsordning til dem, der var kommet tidligt ud på arbejdsmarkedet og kunne mærke nedslidningen i kroppen. Den mulighed ødelagde Lars Løkke Rasmussen desværre i 2011, da efterlønnen de facto blev afskaffet. Det var dybt uretfærdigt, og det forsøger vi nu at rette op på. For mange vil den nye ret til tidlig pension faktisk være mere attraktiv end efterlønnen, fordi din pensionsopsparing ikke modregnes, så længe den er under to millioner kroner. Samtidig har vi nedsat en pensionskommission, som skal se på, hvad der skal ske med pensionsalderen på længere sigt.

Nogle faggrupper er skuffede over, at de ikke er en del af ordningen. Eksempelvis sygeplejersker, som ikke kan få talt deres uddannelse med i opgørelsen af antallet af år på arbejdsmarkedet. Hvorfor er de ikke med?

– Jeg vil gerne sige helt åbent og ærligt, at der selvfølgelig har været nogle dilemmaer undervejs. Og jeg synes, det er helt fair at diskutere, hvor grænsen skal gå. Lige præcis for sygeplejersker er der faktisk mange af dem, som godt kan gøre brug af ordningen de kommende år, fordi uddannelsen tidligere var skruet sammen på en anden måde. Men det er klart, at i takt med at yngre årgange nærmer sig pensionsalderen, så kan billedet ændre sig. Derfor har vi også lagt op til, at ordningen skal evalueres i 2030, for at se på, om den stadig passer til behovene på arbejdsmarkedet til den tid. 🌹

Sådan vil S sikre ret til tidlig pension

- Har du været 42, 43 eller 44 år på arbejdsmarkedet, når du fylder 61 år, så vil du kunne trække dig tilbage henholdsvis 1, 2 eller 3 år før pensionsalderen.
- Deltidsarbejde på mindst 18 timer om ugen tæller også med i opgørelsen.
- Det samme gør perioder på eksempelvis barsel, dagpenge og sygedagpenge.
- Lære- og elevtid med løn, eksempelvis som tømrer eller som sosu-assistent, tæller også med.
- Ydelsen er på 13.600 kroner om måneden. Det svarer til folkepensionens grundbeløb plus det fulde tillægsbeløb for en enlig folkepensionist.
- Der er ingen ægtefællemodregning. Private pensionsopsparinger modregnes først, hvis pensionsformuen overstiger to millioner kroner, og ydelsen er først helt aftrappet ved formuer over seks millioner kroner. Det er mere lempeligt end efterlønsordningen.
- Ordningen koster cirka tre milliarder kroner om året. Pengene findes blandt andet ved at indføre et nyt samfundsbidrag for finanssektoren og ved at tilbagerulle blandt andet nedsættelsen af skat på aktiegevinster, der blev gennemført med Lars Løkke Rasmussens »Rødvinsreform« i 2009.

Læs meget mere på www.regeringen.dk

AOF styrker de almene kompetencer på arbejdspladserne

Vi tilrettelægger forløb efter individuelle behov. Målet er at blive bedre til:

**DANSK
MATEMATIK
ENGELSK
IT**

www.aof.dk • 41 88 77 70 • aofdk@aof.dk

– VI DRØMMER JO ALLE SAMMEN OM AT FÅ ET GODT SENIORLIV

Foto: Ida Amalie Both Have

Lisbeth Haugaard har arbejdet som social- og sundhedshjælper i 35 år. Det kan mærkes i kroppen. Hun håber at kunne trække sig tilbage med fysikken i behold og nyde et aktivt seniorliv med børnebørnene.

Når klokken bliver kvart over tre, sætter Lisbeth Haugaard sig ind i sin bil og kører ud på dagens tur rundt til ældre borgere. Den varer til omkring klokken halv tolv, og på en gennemsnitlig arbejdsdag skal hun rundt til omkring 25 ældre, som har brug for praktisk hjælp i hverdagen. Nogle dage kan det være endnu flere.

– Jeg er rigtig glad for mit arbejde. Jeg får utrolig meget igen fra glade og taknemmelige borgere. Jeg kan se, når jeg går hjem, at jeg har gjort en forskel for mange mennesker, fortæller hun.

– Men når det er sagt, så er det jo også et hårdt job både fysisk og psykisk. Og i forhold til mange med lange uddannelser får jeg mange år på arbejdsmarkedet i et forholdsvis belastende arbejde.

Lisbeth Haugaard startede på arbejdsmarkedet allerede som 17-årig. I dag er hun 63 år og har dermed været på arbejdsmarkedet i 46 år. De seneste 35 år har hun arbejdet som social- og sundhedshjælper inden for hjemmeplejen. Det er en arbejdsdag, hvor hvert besøg er planlagt ned til hvert enkelt minut:

– Folk er visiteret til nogle forskellige pakker, og der er så sat minutter på, hvor meget tid der er til hver pakke. Det kan være meget forskelligt, hvad jeg skal lave. Det er hurtigt ind og hurtigt ud, men folk får selvfølgelig, hvad de er visiteret til.

Opgaverne spænder fra at servere aftensmad og hjælpe med at tage medicin til at hjælpe de ældre med at blive klædt af og komme i seng. Særligt det sidste

kan være fysisk krævende og slide på kroppen:

– Vi flytter jo folk rundt, vender og drejer dem eller hjælper dem med at komme op at sidde i sengen. Det kan være, vi skal flytte ældre demente, som har svært ved at forstå, hvad der sker, og har svært ved at samarbejde med os. Eller dødssyge borgere, som skal vendes eller løftes op. Det kan være rigtig hårdt, forklarer hun.

KNÆKKER PLUDSELIG SAMMEN I BENENE

Lisbeth Haugaard og hendes kollegaer har selvfølgelig fået en grundig instruktion i, hvordan de skal løfte og tage fat – og hvordan de ikke skal gøre. Men én ting er, hvordan man bør gøre. Noget helt andet er at stå alene med et menneske, der får akut brug for hjælp:

– Pludselig står du med en ældre borger, som bare knækker sammen i benene. Og jeg ved jo godt, at det kan være farligt at gribe fat. Men det gør jeg jo per refleks, for ellers falder han. Så er det, at man får de der ryk i ryggen, arme og skuldre, som giver skader. Det er ofte de uforudsete ting, der giver arbejdsskader, forklarer hun.

Uanset hvor meget der gøres for at forebygge skader og skåne kroppen, er det altså svært at undgå fysisk slid på kroppen. Fordi arbejdet netop handler om at hjælpe sårbare mennesker, der pludselig kan reagere på en måde, der ikke var til at forudse.

Lisbeth Haugaard mærker da også selv, hvordan det lange arbejdsliv med de mange løft sætter sig spor:

– Jeg kan godt mærke det i kroppen efter en arbejdsdag. Og jeg kan også godt mærke, at jeg har gjort det i 35 år. Man bliver mere stiv i kroppen. Man får noget slidigt her og der. Jeg har da også selv haft et par arbejdsskader. Det er næsten umuligt at gå igennem så langt et arbejdsliv i vores fag uden at få skader, fortæller hun.

KUN DE SYGE FÅR FØRTIDSPENSION

Med sine 63 år kan Lisbeth Haugaard nu så småt skimte afslutningen på arbejdslivet i horisonten. Men det er langt fra alle, der selv kan bestemme, hvornår de trækker sig tilbage. Eller har helbredet i behold, den dag de går på pension.

– Jeg er heldig, fordi jeg har holdt så længe, som jeg har. Men der er mange i min branche, der ikke holder til pensi-

onsalderen. Nogle kan blive omskoleet til at lave noget andet. Men jeg kender også nogle, som har måttet trække sig fra arbejdsmarkedet, fordi kroppen simpelthen ikke kan mere. De er slidt helt ned, fortæller hun.

Hun hilser af samme grund forslaget om at indføre en ny ret til tidlig tilbagetrækning velkomment. – Jeg synes, det er en rigtig god idé. Og jeg tænker, at der virkelig er et reelt behov for det. Jeg synes især, det vil være godt, hvis det bliver en retting, så man ikke skal stå med hatten i hånden, fortæller hun.

– Det vil også betyde, at man kan trække sig tilbage direkte fra arbejdsmarkedet. Langt de fleste af dem, som i dag får førtidspension, kommer jo ikke direkte fra et arbejde, men kommer fra sygedagpenge, kontanthjælp eller andre ydelser. Og har været igennem lange forløb, før de har kunnet få førtidspension. Det er ikke sådan nogen som mig, der stadig er på arbejdsmarkedet og ikke er helt slidt ned.

Får man førtidspension, er man altså allerede så nedslidt, at det kan få store negative konsekvenser for livet som pensionist. En ny ret til tidlig tilbagetrækning handler derfor også om at sikre alle en god pensionisttilværelse med mulighed for at være fysisk aktiv, mener hun.

– Vi drømmer jo alle sammen om at få et godt seniorliv, hvor vi har fysikken bare sådan nogenlunde i behold, så vi kan være aktive. Jeg drømmer da selv om at være mere sammen med mine børnebørn og om at komme ud at rejse. Det kræver jo, at kroppen ikke er slidt helt ned. 🌸

Vil du støtte DSU'eres lokale arbejde? Bliv støttemedlem! Dit kontingent går ubeskåret til den lokale DSU-afdeling, og du modtager samtidig DSU's medlemsblad DSU'eren.

Du kan blive (støtte) medlem på:
www.dsu.net/medlemsskab/meld-dig-ind.

»ARNES TUR« HANDLER OM MEGET MERE END TIDLIG PENSION!

AF FREDERIK VAD NIELSEN, FORBUNDSFORMAND FOR DANMARKS SOCIALDEMOKRATISKE UNGDOM (DSU)

For et par år siden – i efteråret 2018 – deltog jeg og andre DSU'ere i et halvt hundrede debatarrangementer på erhvervsskoler og produktionsskoler landet over. Vi talte med hundredvis af unge om, hvad der optog dem. Unge fra erhvervsskoler og produktionsskoler er ikke just dem, der råber højest i den offentlige debat eller fylder i debatspalterne hos de store dagblade.

Der var dog én dagsorden, der gik igen hos de mange kommende faglærte mænd og kvinder: Værdig tilbagetrækning for nedslidte. Det havde langt højere prioritet hos dem end lavere skat på arbejde, højere elevydelse og flere investeringer i uddannelse. Tankevækkende? Ja. Overraskende? Nej.

Signalet til Christiansborg-politikerne var ikke til at tage fejl af!

Selvom debatten om tilbagetrækning især er blusset op, efter at Socialdemokratiet i januar 2019 fremlagde et udspil om en ny ret til tidlig pension, er debatten sådan set ikke ny. Men grundlæggende har den ofte foregået på den voksne del af befolkningens præmisser. I alt for mange år har politikerne – også i vores eget parti – og de mange uforpligtende meningsdannere fuldstændig overset, at spørgsmålet om værdig tilbagetrækning ikke bare vedrører dem, der allerede er på arbejdsmarkedet. Det vedrører også dem, der står på tærsklen til det.

Socialdemokratiet skal være det parti, hvor flotte idealer operationaliseres til konkret forandring i samfundet. Vi taler ikke kun om, hvad der skal ske om ti år, men også om, hvordan vi allerede i morgen kan tage ikke kun de første, men også de vigtigste skridt. Det sidste er det sværeste.

Som socialdemokrater må vi insistere på, at brolæggerens slidte knæ kommer for den psykisk nedslidte konsulent. Ikke for at negligere psykisk nedslidning overhovedet. Men fordi de sociale fremskridt skal starte et sted. Og hvis vi ikke har indstillet sigtekorneret korrekt, så risikerer vi, at kampen for politisk forandring løber ud i sandet. Vi må ikke – igen – smide de sociale

fremskridt ud med badevandet. Der er i forvejen rigeligt med interessenter og lobbyister fra de privilegerede samfundslag, der har fokus på at mele egen kage. Det er debatten om værdig tilbagetrækning et af de bedste eksempler på – måske endda dét bedste. Noget af det vigtigste som socialdemokrat er evnen til at begynde rigtigt. Træffe de rigtige valg – og sikre sociale fremskridt først.

På Socialdemokratiets kongres i september 2018 lancerede DSU et politisk

fundament for DSU's politiske arbejde i årene med en socialdemokratisk regering. Udspillet/oplægget og kampagnen hed »12 danmarksmål for en ny regering«. I min tale fremhævede jeg DSU's danmarksmål nr. 9: »Værdig tilbagetrækning for nedslidte«.

Nogle måneder senere – knap et halvt år før folketingsvalget – præsenterede Socialdemokratiet et udspil til en pensionsreform. I min levetid har min generation

stort set kun oplevet indskrænkninger og nedskæringer i vores velfærdssamfund. Derfor handler »Arnes pension« også om meget mere end tidligere pension. Det her er den første udbygning af velfærdssamfundet i min

levetid. Endelig får vi et forhandlingsforløb, der handler om at udvide sikkerhedsnettet under mennesker frem for at skære (endnu) en skive af velfærdsstaten.

Det her er hjerteblod for DSU. Og Mette Frederiksen har gjort det til et erklæret mål og en absolut mærkesag for den socialdemokratiske regering. Men det kommende forhandlingsforløb er også en lakmusprøve for venstrefløjen og det parlamentariske establishment. Nu er det Arnes tur. Og DSU er klar på slagmarken! 🌹

” **Det her er den første udbygning af velfærdssamfundet i min levetid.** ”

FREDRIK VAD NIELSEN

BLIV EN BEDRE

nyBegynder

PÅ [HK.DK/NY](https://hk.dk/ny)

FREMTIDEN TILHØRER NYBEGYNDEREN I OS ALLE

Verden ændrer sig hurtigere end nogensinde, og arbejdsmarkedet følger med. Med ny teknologi kommer nye jobs, nye arbejdsopgaver, nye udfordringer. Det stiller krav til os alle, uanset om vi er unge eller erfarne. Vi skal øve os i at lære nyt. Derfor hylder HK nybegynderen i os alle.

BLIV EN BEDRE NYBEGYNDER PÅ [HK.DK/NY](https://hk.dk/ny)

HK

SAMMEN
ER DU
STÆRKERE

**FOLKETINGETS
TILLIDSREPRÆSENTANT:**

Vi skal være glade for det samarbejdende folkestyre

Coronakrisen har endnu en gang vist vigtigheden af et samarbejdende folkestyre. Det er en dansk tradition, vi skal passe godt på, lyder det fra Henrik Dam Kristensen, der gør status efter et år på posten som Folketingets formand.

Henrik Dam Kristensen vil aldrig glemme den 11. marts 2020, hvor han sad til møde i Statsministeriet sammen med alle Folketingets partiledere. Det var her, Mette Frederiksen gav beskeden om, at Danmark samme aften ville blive lukket delvist ned. Og han kunne med det samme se, at beslutningen ville få stor betydning for folkestyret:

– Det stod fuldstændig klart, at min opgave i den nye situation var at sikre, at Folketinget og folkestyret kunne fungere, så vi kunne holde hånden under det

danske samfund. Både bekæmpe smitten og sikre, at vi stadig havde arbejdspladser, når vi kom om på den anden side, fortæller Henrik Dam Kristensen.

Efter Mette Frederiksens pressemøde fulgte da også nogle hektiske dage og uger. Gentagne gange måtte Folketinget træde sammen med kort varsel og vedtage hastelove, hvor Folketinget dispensererede for de regler og processer, der normalt gælder for arbejdet i Folketinget:

– Det tjener efter min mening folkestyret til ære, at næsten alle hastelove

er vedtaget med enstemmighed. Regeringen har fremlagt sine forslag, og efter forhandlinger med de øvrige partier, som også har fået nogle ting igennem, så er man blevet enige om at tilsidesætte de normale processer i en højere sags tjeneste. Det synes jeg, at folkestyret fortjener respekt for, fortæller han.

HELE FOLKETINGETS FORMAND

Socialdemokraten møder Henrik Dam Kristensen på hans formandskontor på Christiansborg. Der er gået godt et år,

HENRIK DAM KRISTENSEN

Født 31. januar 1957 i Vorbasse. Har arbejdet som blandt andet landpostbud og skoleleder ved AOF Grindsted.

Medlem af Folketinget 1990-2004 og igen fra 2007.

Medlem af Europa-Parlamentet 2004-2006.

Landbrugs- og fiskeriminister 1994-1996, fødevareminister 1996-2000, socialminister 2000-2001, transportminister 2011-2013 og beskæftigelsesminister 2014-2015.

siden han oven på folketingsvalget i juni 2019 blev valgt til Folketingets formand. Det var et helt enigt Folketing, som på tværs af politiske uenigheder stod bag valget. Og den store tillid forsøger han at leve op til:

– Jeg er optaget af at være hele Folketingets formand. Jeg er folketingsmedlemmernes og partiernes tillidsrepræsentant. Min opgave er ikke at tage parti, men at medvirke til, at folkestyret fungerer på fornemste vis. Og det kan jeg kun, hvis der er tillid til, at jeg træffer saglige beslutnin-

ger, som ikke er båret af mit partipolitiske tilhørsforhold, men som er båret af, hvad der tjener folkestyret bedst, slår han fast.

– Jeg er jo lige så meget socialdemokrat, som jeg altid har været. Men i den periode, jeg er formand for Folketinget, så er det en anden type opgave, jeg varetager. Det betyder også, at jeg ikke deltager i den daglige politiske debat. Det ligger ikke i rollen som formand. Det må de 47 andre medlemmer af den socialdemokratiske gruppe klare, siger han med et smil.

De mest synlige opgaver for Folketingets formand er at lede møderne i folketingsalen og at repræsentere Folketinget og Danmark ved officielle lejligheder. Men det er faktisk ikke det, der fylder mest i Henrik Dam Kristensens arbejde:

– Jeg er først og fremmest optaget af at få det her fantastiske hus til at fungere. Hele grundlaget for vores demokrati er, at Folketinget fungerer – og det gør det heldigvis, slår han fast.

– Folketinget har to kerneopgaver. Den ene er lovgivning. Her er det afgørende, at der er tillid til lovgivningen. Vi kan være uenige om indholdet, men der skal være tillid til, at hele processen er gået ordentligt til med høringsperiode og behandlinger i Folketinget, ligesom folketingsmedlemmerne skal kunne få svar på deres spørgsmål. Her er det meget sjældent, at vi med rette kan anklages for lovsjusk, fortæller Henrik Dam Kristensen.

Der skal være balance mellem Folketinget og regeringen

Det er netop spørgsmålet om at overholde regler og tidsfrister for lovgivning, der bliver sat på spidsen, når Folketinget vedtager hastelovgivning, hvor en hel lov stemmes igennem på et døgn. Ifølge grundloven skal en lov behandles tre gange, før den kan træde i kraft, og Folketingets regler stiller normalt krav om, at der skal gå 30 dage, fra en lov førstebehandles til den tredjebehandles.

– Jeg tror, at vi alle, og særligt mig som formand for Folketinget, er meget opmærksomme på, at hastelovgivning er noget, vi kun bruger, når der virkelig er brug for det. Det var der under coronakrisen, og der var stor enighed om det mellem parti-

” Det tjener efter min mening folkestyret til ære, at næsten alle hastelove er vedtaget med enstemmighed.

erne. Men det får mig samtidig til i endnu højere grad at værdsætte de demokratiske værn, vi har omkring lovgivningen. De bliver jo stillet i relief, når vi har været igennem så mange hastelovgivninger, forklarer han.

Det fører frem til den anden store opgave for Folketinget: – Folketinget skal kontrollere regeringen. Og her har vi forholdsvis gode muligheder for at kontrollere. Også her leverer vi. Vi ser blandt andet, at Folketinget er skarpt og godt i udvalgsarbejdet.

Det er løbende blevet diskuteret, om balancen mellem regering og Folketinget er blevet for skæv – om regeringerne i dag er blevet så stærke med deres store embedsapparat, at det kan være svært for folketingsmedlemmerne at hamle op med. Men balancen er der stadig, mener formanden:

– Der er ingen tvivl om, at skiftende regeringer har oprustet og ansat flere medarbejdere i deres departementer. Vi har også forsøgt at følge med i Folketinget og stillet flere medarbejdere til rådighed

FOLKETINGETS PRÆSIDIUM

Folketinget ledes af et præsidium, der fungerer som en form for bestyrelse for Folketinget. Det består af formanden og fire næstformænd. Det er de fem største partier, som hver udpeger ét medlem til præsidiet. De fire næstformænd er Karen Ellemann (Venstre), Pia Kjærsgaard (Dansk Folkeparti), Jens Rohde (Radikale) og Trine Torp (SF).

Coronakrisen har været med til at gøre det til et hektisk første år i formandsstolen for Henrik Dam Kristensen.

for folketingsmedlemmerne. For det er vigtigt, at der er en balance mellem regering og Folketinget. Det synes jeg nu også, at vi har, og det fungerer jo godt i hverdagen. Dygtige ministre sørger jo for at holde deres udvalg og forligskredse godt orienteret.

HAR FULGT MED TIDEN

Henrik Dam Kristensen blev valgt ind i Folketinget i 1990 og har bortset fra en kort afstikker til Europa-Parlamentet siddet i Folketinget siden da. Han har i ti af årene desuden været minister og kender derfor folkestyret fra flere forskellige sider. Og selvom meget har ændret sig i de 30 år, der er gået, siden han første gang trådte ind på Christiansborg, så ligner meget alligevel sig selv:

– Det charmerende ved Folketinget er, at selvom vi hverken har ændret grundloven eller har ændret ret meget i Folketingets forretningsorden, så har Folketinget alligevel formået at forny arbejdet og følge med tiden. Man har løbende tilpasset sig udviklingen og taget de nye muligheder i brug.

Henrik Dam Kristensen nævner fremkomsten af internettet og sociale medier som noget af det, der i hans tid i politik har ført til store forandringer i den måde, der arbejdes og kommunikeres på. Det har også betydet, at der i dag er meget større adgang for borgerne til at følge arbejdet i Folketinget. I dag kan ikke bare alle debatter i folketings salen, men også mange samråd med ministre i fagudvalgene følges direkte på Folketingets hjemmeside, hvor der også er fri adgang til mange af de centrale dokumenter, der ligger til grund for folketingsarbejdet.

– Da jeg blev valgt, var der mange journalister, som efterspurgte store forandringer og nye dagsordener. Der måtte jeg nok skuffe dem. Jeg er bestemt ikke tilhænger af stilstand, men det er heller ikke sådan, at vi har brug for at lave en masse ting om. Det betyder selvfølgelig ikke, at jeg ikke har ambitioner, eller at der ikke er noget, vi kan gøre anderledes. Jeg ser eksempelvis gerne, at vi i endnu højere grad kan komme tættere på borgerne og byde endnu flere folkeskoleklasser og foreninger på besøg i Folketinget.

Da Mogens Lykketoft var formand, blev der indført spørgetid, hvor de øvrige parti-formænd kunne stille spørgsmål til statsministeren. Det er blevet videreført under Henrik Dam Kristensen. Men selvom han er glad for livlige debatter, så ønsker han bestemt ikke scener som dem, man ser i eksempelvis det britiske parlament,

hvor medlemmer råber ad hinanden, og formanden må kalde til orden:

– Jeg synes faktisk, at de nuværende rammer giver masser af muligheder for at have en god og levende debat. Det synes jeg også, vi ser ofte, for eksempel til åbnings- og afslutningsdebatterne. Men jeg er også tilhænger af, at vi bevarer en form for værdighed. Jeg mener slet ikke, at det vil passe ind, hvis jeg som en britisk parlamentsformand sad og råbte »order, order«. Vi skal finde en dansk model, der passer til de traditioner, vi har i Danmark.

DEMOKRATIET HAR DET GODT

Coronakrisen har i særlig grad vist Danmark som et samarbejdende folkestyre. Men som Henrik Dam Kristensen peger på, så er det ikke kun begrænset til coronaen. Han anslår, at godt og vel 80 procent af lovgivningen vedtages med opbakning fra mindst 80 procent af

Folketingets medlemmer. Og det er et sundhedstegn.

– Den konsensus skal vi som samfund være rigtig glade for. Den er med til at sikre stabilitet og gennemsigtighed. Der er ikke én fløj, som bare kan køre den anden over. Det betyder bestemt ikke, at det er ligegyldigt, hvem der er statsminister i Danmark. Selvfølgelig ikke. Men det betyder, at vi ikke, hver gang der kommer et regeringsskifte, skal til at rive alt det ned, der er bygget op de seneste år, og begynde helt forfra, sådan som man ser andre steder.

Når Henrik Dam Kristensen mødes med kollegaer fra resten af verden, er de ofte meget overraskede over den danske tradition for mindretalsregeringer. Selv regeringer med to eller tre partier skal stadig ud at finde flertal blandt de øvrige partier. – Det er lidt som at forklare folk, hvorfor humlebien kan flyve. Men det kan

vi jo, fordi vi har en tradition for at samarbejde bredt i Folketinget.

I det hele taget er Henrik Dam Kristensen meget optimistisk på det danske folkestyres vegne. For når man skærer igennem de konflikter, som ofte fylder meget i medierne, så møder han i dagligdagen politikere, som på tværs af partiskel arbejder – og samarbejder – seriøst med de forslag, der er til behandling.

– Jeg sidder mange timer nede i salen. Og jeg bliver faktisk ofte imponeret over, hvor velforberejdede ordførerne er, og hvor meget energi de har brugt på at sætte sig ind i sagerne. Også selvom det måske er mindre forslag, som ordførerne godt ved ikke vil finde vej til medierne. Der kan jeg godt blive glad for. Jeg synes faktisk ofte, at det er en fornøjelse at følge debatterne i folketingssalen. 🌹

”

Alle skal have ret til en værdig tilbagetrækning. Vi håber, at Folketingets partier i fællesskab vil sikre en bred politisk aftale til gavn for lønmodtagerne.

OLE WEHLAST, FORBUNDSFORMAND
FOR FØDEVAREFORBUNDET NNF

Efterlysning: Kender du et socialdemokratisk mindesmærke?

Nyt projekt skal kortlægge socialdemokratiske mindesmærker i hele Danmark – og du kan hjælpe.

Foto: Thomas Sjørup

I Dyrehaven ved Klampenborg nord for København står en stor mindesten. Den slesvigske sten blev rejst i 1861 og kom efter nederlaget i krigen i 1864 til at stå som et symbol på samhørigheden mellem Danmark og de dansksindede i Sønderjylland, der nu var under tysk overherredømme.

Men stenen har også en helt speciel plads i den socialdemokratiske parti-historie. Det var nemlig her, at arbejderbevægelsen i 1872 holdt sit første grundlovs-møde. Københavns bergtede politidirektør Crone havde forbudt arbejderne at samles i København, og blot en måned tidligere var arbejderne blevet angrebet af politi og gardehusarer, da de ville demonstrere på Nørre Fælled i København – en begivenhed, der gik over i historien som »Slaget på Fælleden«.

Grundlovs-mødet måtte derfor flyttes uden for byen, og den slesvigske sten blev de kommende år ramme for den socialde-

mokratiske bevægelses grundlovs-møder. Senere rykkede man mange af møderne til Arbejdernes Forenings- og Forsamlings-bygning, hvor Arbejdermuseet ligger i dag. Men for at mindes de tidligere års mange kampe hang der i mange år et stort maleri af den slesvigske sten i bygningens store festsal.

RESULTATER OG PERSONER SKULLE HUSKES

Den slesvigske sten er langt fra det eneste socialdemokratiske monument i landskabet. Det fortæller Martin E.O. Grunz, historisk konsulent i Socialdemokratiet:

– Mindesmærkerne blev opført af mange forskellige grunde. Gravstene blev nogle gange rejst over folk, der ellers ikke ville have fået rejst en gravsten – andre gange fordi man ville betone et særligt tilhørsforhold til Socialdemokratiet eller arbejderbevægelsen. Mindeplader og navngivning skete både for at huske på resultater og personer – og for at skrive den almindelige befolkning ind i »den store« Danmarkshistorie.

Så sent som sidste år blev en statue af Anker Jørgensen indviet i det gamle arbejderkvarter i Sydhavnen i København, hvor Anker boede en stor del af sit liv. På Østbanetorvet i Aarhus står en stor statue af Peter Sabroe, »børnenes ven«, og på en husfacade nogle hundrede meter

SKAL KORTLÆGGES FREM MOD JUBILÆET

Frem mod Socialdemokratiets 150-års jubilæum næste år vil Socialdemokratiet derfor forsøge at kortlægge mange af de monumenter, der er placeret rundt om i landskabet, og hvor offentligheden har fri adgang. Og her kan du være med til at hjælpe.

– Vi vil gerne blive gjort opmærksom på mindeplader, mindeanlæg og gravsten, hvor Socialdemokratiet er nævnt. Men også navngivning af veje og steder efter socialdemokrater. Huse som »Arbejdernes Forsamlingsbygning« i Vejle eller de forskellige »Folkets huse« vil vi også gerne

gøres opmærksom på. Steder med særlig betydning for Socialdemokratiets historie er også vigtige – for eksempel »Vejlegaard« på Tåsinge, hvor Peter Sabroe holdt sin sidste tale, eller Jeppe Aakjærs »Jenle«, der var ramme om store folkemøder.

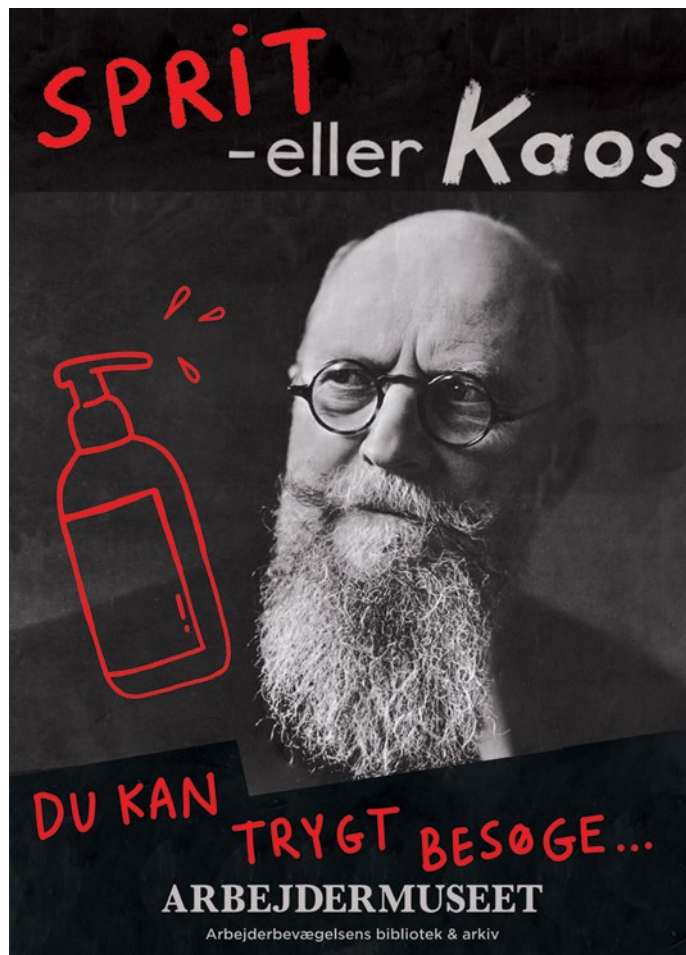
Mange af mindesmærkerne har stået ude i al slags vejr i mere end 100 år. Det slider selvfølgelig. Også på den slesvigske sten. Derfor blev den i anledningen af 100-året for genforeningen nyrestaureret og genindviet, hvilket blandt andet blev markeret med taler af Folketingets formand, Henrik Dam Kristensen, og historiker Henning Grelle. 🌹

KENDER DU ET MINDESMÆRKE?

Kender du et offentligt socialdemokratisk mindesmærke – statue, buste, mindeplade, gravsten eller noget helt femte? Så send en mail med en kort beskrivelse og gerne også et billede til Socialdemokratiets historiske konsulent Martin E.O. Grunz på martin.grunz@ft.dk.

derfra fortæller en mindeplade, at senere statsminister H.C. Hansen voksede op i ejendommen, der engang lå midt i et arbejderkvarter. Og i den lille by Øster Lølby på Mors står en statue af den socialdemokratiske minister og modstandsmand Frode Jakobsen.

– Vi vil gerne give et vidnesbyrd om Socialdemokratiets plads i den nyere Danmarkshistorie. Hvordan man kan se det i konkrete mindesmærker og navngivning. Og så vil vi gerne kunne levere et samlet overblik, der kan inspirere til lokale arrangementer og artikler. Ikke mindst til næste års 150-års jubilæum.

CHRISTEL SCHALDEMOSE: DANSKERNE KAN LIDE EU FOR ARBEJDS- PLADSER OG VELSTAND – IKKE FOR FÆLLESHYMNER OG SKÅLTALER

De polariserede synspunkter skal ikke have patent på EU-debatten. Ofte bliver debatten om EU til et spørgsmål om udmeldelse eller mere magt til EU's institutioner. Det fjerner fokus fra de håndgribelige resultater, EU-samarbejdet skaber, når det er allerbedst. For når EU forvalter danskernes og de øvrige europæiske borgeres tillid og stemmer på en ansvarlig måde, skaber det flere og bedre arbejdspladser til Europas millioner af lønmodtagere. Sådan siger Christel Schaldemose, gruppeformand for de danske socialdemokrater i Europa-Parlamentet.

»MERE EU« ER IKKE SVARET

– Jeg arbejder sammen med hundredvis af dedikerede og dygtige folk i Europa-Parlamentet, som er engagerede og gerne vil gøre en forskel for borgerne i Europa. Det er fantastisk! Desværre er der også mange af dem, som mener, at vejen derhen går via dybere samarbejde hen over hovedet på de enkelte lande. Det går altså ikke, siger Christel Schaldemose.

Der skal ikke dybere EU-integration til at forbedre fremtiden for Europas befolkning, der skal fokus og prioriteringer til, og det skal vi være bedre til at sparke ind i debatten og i beslutningsprocessen, forklarer hun. – Det er ikke projektet med det fælles flag og den fælles hymne, som får europæernes EU-hjertes til at banke.

SVARET ER LIGETIL

Årsagen er mere håndgribelig, mener Christel Schaldemose: EU har skabt vækst og arbejdspladser, og EU har forbedret levevilkårene for millioner af almindelige, hårdtarbejdende mennesker i Danmark og på resten af kontinentet.

I 2018 sagde 68 procent af europæerne i en undersøgelse, at de mener, at deres land har nydt godt af EU-medlemskabet. De sagde samtidig, at det er økonomiske faktorer, som de ser som den væsentligste årsag til deres positive syn på medlemskabet.

– Selv om forklaringen på vores positive syn på EU er ret ligetil, så tror jeg simpelt hen, at mange af mine kolleger har glemt den, siger Christel Schaldemose. – Folk er ikke så interesserede i store, overstatslige visioner for Europa. Den slags er bare fremmedgørende.

KONKRETE RESULTATER FOR HÅRDTARBEJDEDE MENNESKER

Senest har EU lige før sommerferien endelig fået vedtaget Vejpakken efter mange års hårde forhandlinger. Den sikrer gode arbejdspladser med rimelige vilkår i Danmark og i resten af Europa.

– Vejpakken er et godt eksempel på,

– Jeg er stolt af, at vi i Danmark har en statsminister, der tør tage kampen i Bruxelles.

at EU giver mening, når vi løfter i flok og gennem en retfærdig konkurrence sikrer arbejdspladser, velstand og muligheden for at leve gode og lange liv i Europa, siger Christel Schaldemose.

Hun fremhæver høje standarder for kemikalielovgivning og EU's kamp for borgernes datasikkerhed som andre eksempler på EU-succeser.

SKÅLTALER GØR VOLD PÅ EU-TILLIDEN

De kolleger, som kun er interesserede i de store skåltaler, gør altså vold på folks syn på EU, mener Christel Schaldemose. Hun nævner den liberale kollega Guy Verhofstadts visioner om Europas Forenede Stater.

– Den slags snak er skør. Det fjerner fokus fra de nære resultater, som folk forventer af os som politikere og af EU som projekt. Vi har ikke brug for flere akademiske diskussioner om behov for fælles europæisk kultur og fælles systemer og føderalisme. Der skal i stedet være respekt for de enkelte medlemslandes forskelle, siger Christel Schaldemose.

ET KLOGT SAMARBEJDE

Hun mener, at der er en risiko for, at coronapandemien bliver udnyttet af dem, der vil give Bruxelles mere magt. Det kan lyde handlekraftigt, når man siger, at alle coronaproblemerne kan løses af EU, men i bund og grund er det nationalstaterne, som er bedst rustede til at klare den slags udfordringer, men selvfølgelig i et tæt samarbejde landene imellem.

– Befolkningerne vil ikke mere EU bare for at få mere EU. Det skal give mening, og vi skal kunne mærke en positiv forskel. At gøre mere sammen i EU for at bekæmpe klimaforandringer giver så meget mening, men at harmonisere socialområdet ser jeg hverken behov for eller fordele ved. Jeg er glad for, at EU's stats- og regeringschefer i juli blev enige om et ansvarligt nyt EU-budget og en genopretningspakke, der sender akut krisehjælp til flere hårdt ramte lande på en økonomisk ansvarlig måde, og det giver rigtig god mening, siger Christel Schaldemose.

Når de nordeuropæiske lande skal være solidariske med de sydeuropæiske lande, så skal de sydeuropæiske lande også være solidariske den anden vej, mener hun. Derfor er hun glad for, at det lykkedes statsminister Mette Frederiksen at få andelen af tilskud ned og andelen af lån op i den endelige aftale om EU-budget og genopretning. For selvfølgelig skal vi hjælpe hinanden i det europæiske fællesskab, og Sydeuropa har i den grad særligt brug for økonomisk støtte nu. Men på længere sigt er der flere sydeuropæiske lande, der bør gennemføre seriøse reformer, så de rustes deres samfund bedre til fremtiden, bliver mere modstandsdygtige over for nye kriser og sikrer sig bedre mod korrupsion. Alle lande i EU skal tage ansvar for fællesskabet.

– Sydeuropæerne skal ikke bare kræve deres ret, de skal også yde deres pligt, siger Christel Schaldemose. 🌹

Afgang fra havnen i Lemvig efter frokost med fiskefrikadeller.

Ankomst til Herning gågade.

Søde socialdemokrater serverede lagkage til cykelholdet i Langå.

Cykelholdet nåede til brande torv i fin form.

NIELS FUGLSANG I DEN GRØNNE FØRER- TRØJE

Over fem dage i juli og august cyklede det socialdemokratiske medlem af Europa-Parlamentet Niels Fuglsang med en masse gode socialdemokrater rundt i Midtjylland for at tale politik. Særlig grøn politik. Cykelturen hedder »Fuglsang i den grønne førertrøje«, og Niels Fuglsang ønsker at gøre det til en socialdemokratisk tradition.

– Netop grønne job i Danmark og deres bidrag til EU er jeg meget optaget af. Derfor cyklede vi Midtjylland rundt, 500 km fra Thyborøn i vest til Juelsminde i øst, for at sætte fokus på grøn omstil-

ling og mødes med folk og tale om lokale grønne arbejdspladser. I Danmark – og særligt i Midtjylland – er vi førende på den teknologi, som vi skal bruge for at skabe den grønne omstilling. Derfor betyder de beslutninger, der træffes i Bruxelles, meget for os, siger Niels Fuglsang.

Derudover ønsker Niels Fuglsang at bruge cykelturen som et led i sin kontakt med baglandet. Der er en god mulighed for at få diskuteret politik, når man tager på cykeltur sammen.

– Det var stærkt at opleve det socialdemokratiske fællesskab rundtom i landet.

Overalt, hvor vi kom, var der gode kræfter, der mødte os, og vi spredte sammen vores grønne budskaber. Vores fællesskab er afgørende for, at vi kan sætte dagsorden og ændre samfundet. Det er man ikke i tvivl om efter sådan en cykeltur, siger Niels Fuglsang og tilføjer: – Benene var trætte til sidst, men til gengæld er jeg nu ladet op på god rød og grøn energi og klar til efteråret i Bruxelles!

DEN GRØNNE DAGSORDEN TAGER FART I EU

De input, som Niels Fuglsang har fået på cykelturen, vil han tage med til Bruxelles, hvor han sidder i Energiudvalget og arbejder for mere vedvarende energi. I den forbindelse oplevede Niels Fuglsang en stor sejr i starten af juli, da en vigtig tekst om energilagring, som han har været med til at forhandle på plads, blev vedtaget af et stort flertal i Europa-Parlamentet.

Betænkningen kan have stort potentiale for danske interesser: Danmark er nemlig førende inden for forskning i energilagring og det såkaldte Power-to-X, som dækker over en metode, hvor man kan lave den lagrede energi om til bæredygtig, grøn brint. Samtidig har regeringen lagt op til en endnu større satsning på Power-to-X med aftalen om to nye energiover, der blandt andet skal fremstille grøn brint.

– Jeg vil tage vores erfaringer med som et bidrag til, hvordan EU kan blive klimaneutral i 2050 og sikre forsynings-sikkerhed. Der er bred enighed om, at brint kommer til at spille en stor rolle. I Danmark har vi et rigtig godt udgangspunkt for udvikling af Power-to-X, siger Niels Fuglsang. 🌱

MARIANNE VIND OM VEJPAKKEN: VORES KAMP MOD SOCIAL DUMPING ER ENDT MED EN SOCIALDEMOKRATISK SEJR

Kort før sommerferien kunne Socialdemokratiet indkassere en massiv sejr i kampen mod social dumping på de europæiske landeveje. Den længe ventede Vejpakke blev nemlig endeligt vedtaget af Europa-Parlamentet, og det glæder Marianne Vind, der har været dybt involveret i arbejdet.

– Socialdemokratiet har længe været optaget af at sikre bedre arbejdsvilkår og mere fair konkurrence i lastbilbranchen. Inden jeg tog over, var det Ole »EU« Christensen, der var med til at forhandle Vejpakken, og nu har vi endelig fået den over målstregen. Vi tager endelig et kæmpe

skridt mod at gøre fri bevægelighed til fair bevægelighed.

Vejpakken er et historisk stykke lovgivning, der én gang for alle knæsætter princippet om, at man skal have samme løn for samme arbejde samme sted. Det vil sige, at udenlandske chauffører skal lønnes efter danske vilkår, hvis de kører indenrigstransport i Danmark.

– Dermed sikrer vi, at lavtlønnede chauffører ikke længere kan underbyde danske chaufførers lønninger. Det er afgørende, hvis vi skal stoppe social dumping. Samtidig kan man aldrig blive budt dårligere vilkår end dem, der gælder i éns hjemland. Danske vilkår gælder altså stadig for en dansk chauffør, uanset om vedkommende kører med gods fra Haderslev til Bjerringbro eller fra Hamborg til Bremen.

Marianne Vind har selv haft branchen tæt inde på livet. Hendes far kørte lastbil for BKI Kaffe i næsten 40 år. Derfor har hun også set, hvordan branchen over tid er blevet mere og mere kendetegnet af social dumping og unfair konkurrence.

– Dengang kunne man leve af at køre med kaffe, men i dag er der mange, som må tage til takke med dårlige arbejdsvilkår, korte hvil og endeløse timer i lastbilen. Med Kurt Beier-skandalen i Padborg blev det nok tydeligt for alle, at lastbilbranchen er blevet det vilde vesten med kummerlige forhold. Det gjorde ondt at se, og derfor er jeg også rigtig glad for, at vi nu forbedrer arbejdsvilkårene for chaufførerne.

Her fremhæver Marianne Vind, at det fremover bliver forbudt for chaufførerne at tage deres lange ugentlige hvil i lastbilens førerhus. I stedet skal arbejdsgiveren stille en ordentlig seng og gode sanitære forhold til rådighed.

– Når man kører rundt med gods i mange uger ad gangen, så skal man selvfølgelig også kunne hvile ud i en rigtig seng og få sig et bad. Men det er alt for mange udenlandske chauffører blevet snydt for, fordi deres vognmænd har været for grådige til at give dem ordentlige forhold. Vejpakken gør det nu til en lovsikret ret.

Vejpakken har været undervejs i mange år, og det har været op ad bakke at få den vedtaget. Der er nemlig en lang række østeuropæiske lande, som har forsøgt at bremse den. Ifølge Marianne Vind er årsagen simpel:

– Mange østeuropæiske vognmænd har bygget deres forretningsmodel på social dumping, og det sætter vi en stopper for nu. Når de ikke længere kan dumpe lønninger og arbejdsvilkår, så mister de deres konkurrencefordel.

Trods den østeuropæiske modstand vedtog et stort flertal i Europa-Parlamentet de nye regler kort før sommerferien. Dermed er der sat punktum for sagen, og det er Marianne Vind glad for:

– Alt i alt indeholder Vejpakken en lang række socialdemokratiske sejre, som vi har kæmpet for i mange år. Nu kan vi endelig begynde at rydde op i det vilde vesten, som har bredt sig på de europæiske landeveje.

Du kan klikke ind på mariannevind.dk/vejpakken, hvis du gerne vil læse mere om Vejpakken og Mariannes arbejde i Europa-Parlamentet. 🇪🇺

Marianne Vind med borgmester Carsten Rasmussen hos Palles Fragt i Næstved.

NIELS MATTHIASSENS KULTURPRIS UDDALT FOR SIDSTE GANG

Tidligere kulturminister Niels Matthiasens mindelegat, »Niels-prisen«, blev tidligere på året uddelt for sidste gang. Det skete i Kulturministeriet, og prisen gik til Elisa Kragerup, som er direktør for Betty Nansen Teatret på Frederiksberg.

Niels Matthiasen var kulturminister fra 1971 til 1973 og igen fra 1975 frem til sin død i 1980. Samme år blev mindelegatet oprettet, og siden da har 54 kunstnere modtaget »Niels-prisen«. Blandt andre forfatteren Benny Andersen og skue-

spillere som Ghita Nørby og Jesper Christensen. Men nu er kontoen tom.

Joy Mogensen var mødt op, og det er første gang i de 40 år, prisen er blevet uddelt, at en kulturminister har været til stede ved uddelingen: – Det kommer bag på mig, at jeg er den første kulturminister, der møder op, men det er skønt at være her og være med til at hylde en tidligere kulturminister, der virkelig har værdsat kunsten. Det er vigtigt, lød det bl.a. fra Joy Mogensen.

POLITISK SOMMER- TOPMØDE I FAXE

En tirsdag midt i sommerferien samledes tre partiforeninger i en præstehave i Rønnede på Sydsjælland til politisk sommertopmøde efter et forår med corona. Der var oplæg fra FOA og NNF, og emner som spildevand, ældrepleje og arbejdet frem mod kommunal- og regionsrådsvalget blev drøftet. Men det var også en lejlighed til at gøre noget godt for udsatte børnefamilier i lokalområdet. Tanja Larsson havde indsamlet sponsorgaver fra lokale virksomheder, og det gav et overskud på 5.000 kroner og 200 oplevelser direkte til familierne.

Folketingsmedlem Tanja

Larsson stod bag initiativet: – Jeg repræsenterer rigtig mange mennesker – også dem, der ikke har stemt på mig. Derfor vil jeg gerne invitere så mange som muligt med til debat. Men selvom topmødet grundet corona blev mindre, har det været en vellykket dag med gode politiske drøftelser og højt humør. Det må godt blive årligt tilbagevendende, fortæller hun. Formand for partiforeningen i Faxe Lissie Andréa er også positiv: – Jeg er virkelig overrasket over, at så mange har revet en dag ud af kalenderen midt i sommerferien. Det viser, hvor engagerede medlemmerne er.

FØLG SOCIALDEMOKRATIETS INTERNATIONALE ARBEJDE

I løbet af efteråret vil Socialdemokratiet Internationalt afholde flere større arrangementer med et udenrigspolitisk sigte, hvor der bl.a. vil fokuseres på techgiganters dominans i Europa, det amerikanske præsidentvalg og indretningen af fremtidens grønne byer. Arrangementerne vil være åbne for alle, så vi håber at se dig! Du kan som altid følge partiets internationale virke og holde dig opdateret på efterårets arrangementer på vores Facebook-side: Socialdemokratiet Internationalt.

METTE FIK SIN BO

I midten af juli kunne **Mette Frederiksen** efter flere udskydelser omsider fejre sit bryllup med Bo Tengberg. Brylluppet var planlagt til tidligere på året, men måtte udskydes på grund af coronakrisen. Mette Frederiksen og Bo Tengberg blev gift i Magleby Kirke på Møn tæt på det sted, hvor de to er kommet meget. Mette Frederiksen afslørede selv på talerstolen til Socialdemokratiets kongres i 2018, at hun havde sagt »ja« til at blive gift med Bo.

DSU'S 100-ÅRS JUBILÆUMSBOG

BESTIL BOGEN HER
www.DSU.net/shop

250 KR.

PLUS PORTO

Tidligere på året – helt nøjagtig den 8. februar 2020 – fyldte Danmarks Socialdemokratiske Ungdom 100 år.

I forbindelse med DSU's 100-årsjubilæum er der nu også udgivet en jubilæumsbog med nedslag fra DSU's historie gennem 100 år.

Bogen er netop blevet lanceret på DSU's 43. kongres, der samtidig var en jubilæumskongres, idet den fandt sted samme år som 100-årsjubilæet for den gamle forening.

DSU er arbejderbevægelsens politiske ungdomsorganisation. Med stolte traditioner og en lang historie bag sig. Hele 17 ud af 20 ministre i den nuværende regering har en fortid i Danmarks Socialdemokratiske Ungdom, og Mette Frederiksen er den første statsminister med DSU-baggrund siden Anker Jørgensen.

DSU_1920

SOCIALDEMOKRATISK_UNGDOM

DSU

VELKOMMEN TIL SANDRA LARSEN

GLOSTRUP

Sandra Larsen er 32 år og bor i Glostrup med sin mand og deres tre børn. Hun er uddannet lærer og har inden sommerferien afsluttet en uddannelse som coach. I øjeblikket går hun dog hjemme for at passe sin datter, der har epilepsi. – Men jeg er helt klar på at springe ud som selvstændig personlig coach, så snart min datter har det bedre, fortæller hun.

Selvom hun først for nylig har meldt sig ind i Socialdemokratiet, så er det langt fra første gang, hun går ind i foreningsarbejdet. – Jeg har altid været meget aktiv i foreningslivet. Lige nu er jeg enormt aktiv i Epilepsiforeningen. Jeg elsker i det hele taget at tænke i nye ideer og tænke i, hvordan vi kan udvikle organisationen, forklarer hun.

Sandra Larsens nabo og løbemaker er meget aktiv i den socialdemokratiske partiforening i Glostrup. – Hun fik, stille og roligt på vores gå- og løbeture, overbevist mig om, at jeg skulle være medlem af

Socialdemokratiet. Og når jeg har meldt mig ind, så er det med henblik på, at der skal ske noget.

Hvis Sandra Larsen skal pege på én særlig oplevelse, der gjorde hende overbevist om, at hun hørte til i Socialdemokratiet, så var det, da statsminister Mette Frederiksen efter folketingsvalget i 2019 gav en undskyldning til Godhavnsdrengene:

– Hun havde jo ikke behovet at sige undskyld. Men det, at hun gør det alligevel, vidner om en ydmyghed og en ordentlighed over for sit hverv. Og især ordentlighed er en vigtig værdi for mig, fortæller hun.

I det hele taget finder Sandra Larsen stor inspiration i Mette Frederiksen: – Hun brænder virkelig godt igennem som statsminister. Jeg synes også, hun har håndteret coronakrisen rigtig flot. Hun stiller sig op og tager ansvar, samtidig med at hun siger, at hun også begår fejl.

Sandra Larsen er som sagt et foreningsmenneske. Og hun har da også en klar forventning om, at hun skal være aktiv. I første omgang vil hun gerne hjælpe kandidaterne til næste års kommunalvalg:

– Jeg kender allerede en del af socialdemokraterne. Jeg kan mærke, at der er en gennemgående god tone og en ordentlighed til stede i Socialdemokratiet. Jeg har et stærkt kampagnenag, og jeg er allerede blevet inviteret med i en arbejdsgruppe om husmøder, som vi skal holde i partiforeningen. Det glæder jeg mig meget til. 🌹

FØLG OS PÅ:

Facebook.com/socialdemokratiet

@Spolitik

@Socialdemokratiet

www.Socialdemokratiet.dk